KRUIDKUNDIGE WAARNEMINGEN,

UITGEGEVEN

DOOR

C. L. BLUME.

(14de Stuk.)

BATAVIA.

1826.

BIJDRAGEN

TOT DE

F L O R A

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

BIJDRAGEN

TOT DE

FLORA

VAN

NEDERLANDSCH INDIË,

UITGEGEVEN

DOOR

C. L. BLUME, M. D.,

COMMISSARIS VOOR DEN BURGERLIJKEN GENEESKUNDIGEN DIENST, DIRECTEUR VAN 's LANDS PLANTENTUIN TE *BUITENZORG*, ENZ.

14de Stuk.

BATAVIA,

TER LANDS DRUKKERIJ.

1826.

BIJDRAGEN
TOT DE
FLORA.

SYNOPTISCHE BESCHRIJVING van eenige planten, behoorende tot de familie der *Plantagineën*, *Nyctagineën*, *Plumbagineën*, *Primulaceën*, *Lentibularieën*, *Rhinantheën*, *Scrophularineën*, *Bignoniaceën*, *Sesameën*, *Acanthaceën*, *Verbenaceën*, *Labiateën*, *Boragineën* en *Gentianeën*, op eene, in de jaren 1823—1824 gedane reis over Java, waargenomen en beschreven.

PLANTAGINEAE.

PLANTAGO, Linn.

Calix quadripartitus. *Corolla* tubulosa, marcescens; limbo quadripartito, patente. *Stamina* 4, exserta. *Stylus* 1, indivisus. *Capsula* 2-4-locularis, circumscissa, loculis 1-2-aut polyspermis.

PLANTAGO ASIATICA, Linn.

P: foliis sub 7-nerviis ovatis obtusis basi angustatis glabris, scapo striato pilosiusculo, spica elongata floribus distinctis.

Cres-

Crescit: in montanis frequens.

Floret: omni tempore.

Nomen: Kuping Menjang-an.

NYCTAGINEAE.

MIRABILIS, Linn.

Involucrum monophyllum, campanulatum, quinquefidum, uniflorum, persistens. *Calix* corollinus, infundibuliformis; limbo quinquelobo. *Stamina* quinque. *Akenium* tectum basi calicis demum indurata, apice clausa.

MIRABILIS JALAPA, Linn.

M: foliis petiolatis ovatis basi subtruncatis margine ciliolatis, floribus breviter pedunculatis axillaribus solitariis, terminalibus (3-5) subumbellatis, tubo pubescente involucro quintuplo superante, caule lineis duabus oppositis puberulis.

a. flore purpureo.

b. flore flavo.

c. flore exalbido, foliisque passim oblique cuneatis.

Crescit: in apricis; in hortis colitur.

Floret: toto anno.

Nomen: Kambang Sore.

BOERHAAVIA, Linn.

Involucrum polyphyllum, multiflorum, deciduum. *Calix* tubulosus, medio coarctatus; limbo plicato, deciduo. *Stamina* 1 - 4. *Akenium* tubo calicis apice clauso arcte tectum.

BOERHAAVIA DIFFUSA, Linn.

B: caule procumbente tereti puberulo, foliis ovatis l. subcordato-ovatis obtusis subrepandis (margine tenuiter ciliolatis) subtus candidis, floribus capitato-corymbosis.

Crescit: ad margines viarum prope Bataviam.

Floret: omni tempore.

BOERHAAVIA REPANDA, Willd.

B: caule erecto superne tetragono puberulo, foliis ovato-oblongis acuminatis basi interdum subcordatis repando-sinuatis, floribus umbellatis triandris.

Crescit: in Provincia Bantam, etc.

Floret. omni tempore.

BOERHAAVIA GLABRATA, Bl.

B: caule diffuso tereti glabriusculo, foliis ovatis acutis l. ovato-lanceolatis integris glabris subtus niveis, capitulis paucifloris pedunculatis (an satis distincta a *B. glutinosa* Vahl?).

Cres-

Crescit: ab hortulano *Zippelio* circa Bataviam lecta.

Floret: forte toto anno.

EPILITHES, Bl.

Flores monoeci. Masculi: *Calix* brevis, 4-dentatus. *Petala* 4, alterna. *Stamina* 8, calici inserta; *filamenta* brevissima; *antherae* lineares, biloculares. *Glandulae* in fundo calicis. Fem.: *Calix* maris, superus, persistens. *Petala* nulla. *Ovarium* 1-ovulatum. *Styli* nulli. *Stigmata* 4, lateralia, penicilliformia, persistentia. *Drupa* baccata, costata, 1-sperma.

Herba tenella, faciei Euphorbiae thymifoliae, rupes obtegens, foliis sparsis lanceolatis serratis, floribus femineis sessilibus axillaribus masculis pedunculatis intermixtis.

EPILITHES COCCINEA, Bl.

Crescit: in summo montis ignivomi Gede.

Floret: toto anno.

PISONIA, Linn.

Flores interdum dioeci. *Calix* corollaceus, tubulosus; limbo 4-5-fido, persistente. *Stamina* 5-10; *filamentis* inaequalibus, vix exsertis; *antherae* didymae. *Ovarium* 1-ovulatum; *stylus* filiformis; *stigma* capitatum. *Akenium* tubo calicis aucto 4-5-gono cinctum.

PI-

PISONIA LIMONELLA, Bl.

P: caule fruticoso scandente, ramis patentibus, spinis axillaribus recurvis, foliis obovatis obtusis glabris, floribus capitato-corymbosis heptandris, calicibus externe glandulosis (ad *P. aculeatam* accedere videtur; *Limonellus funicularis montanus* Rumph. Herb. Amb. V. pag. 25).

Crescit: ad montem Parang Provinciae Tjanjor.

Floret: Junio, Julio, etc.

PISONIA EXCELSA, Bl.

P: caule arboreo inermi, foliis oppositis aut verticillatis oblongis obtusiusculis (interdum attenuatis) basi angustatis glabris, floribus umbellato-corymbosis 5-8-andris, calicibus glabris (arbor 40-60 ped. alt.).

Crescit: in sylvis montium Salak, Gede, Pantjar, Parang, etc.

Floret: fere per totum annum.

Nomen: Kitjauw.

PLUMBAGINEAE.

PLUMBAGO, Linn.

Calix plicatus, quinquedentatus. *Corolla* hypocrateriformis; limbo quinquepartito. *Stamina* 5. *Stylus* filiformis. *Stigmata* 5, acuta. *Capsula* valvata. *Semen* albuminosum.

PLUM-

PLUMBAGO AURICULATA, Lam.

P: foliis infimis obovatis superioribus obovato-oblongis obtusiusculis mucronulatis in petiolum angustatis subtus squamoso-punctatis, petiolis basi dilatatis caulem striatum amplectentibus.

Crescit: in paludibus Bataviae.

Floret: Majo, Junio, etc.

Nomen: Seriwan.

PRIMULACEAE.

LYSIMACHIA, Linn.

Calix quinquefidus, persistens. *Corolla* rotata, interdum subcampanulata; limbo plano, quinquefido. *Stamina* quinque; filamentis inferne dilatatis. *Stigma* obtusum. *Capsula* globosa, unilocularis, 5–10-valvis, seminibus plurimis angulatis receptaculo centrali affixis.

LYSIMACHIA JAVANICA, Bl.

L: racemis terminalibus simplicibus elongatis, bracteis subulatis pedicello brevioribus, segmentis corollae obovatis, staminibus exsertis, foliis lato-lanceolatis utrinque acuminatis in petiolum decurrentibus (maxime affinis L. decurrenti et L. atropurpureae).

Cres-

Crescit: in graminosis montanis Provinciarum Tjanjor, Buitenzorg, etc.

Floret: Junio, Julio.

LYSIMACHIA CUSPIDATA, Bl.

L: pedunculis 1-floris 1-3 terminalibus fasciculatis cernuis, foliis elliptico-oblongis cuspidatis utrinque hirsutis subtus pallidioribus.

Crescit: in umbrosis montanis Salak, Burangrang, Gede, etc.

Floret: omni tempore.

LYSIMACHIA ULIGINOSA, Bl.

L: pedunculis unifloris axillaribus solitariis, foliis suboppositis ovatis basi parum attenuatis.

Crescit: ad ortum fluvii Tjibu-rum locis uliginosis.

Floret: omni tempore.

EPITHEMA, Bl.

Flores involucrati. *Calix* tubulosus, quinquefidus. *Corolla* infundibuliformis; limbo subbilabiato, quinquelobo. *Stamina* duo, inclusa, basi fissa, conniventia. *Stylus* 1; *stigma* capitatum. *Capsula* calice inclusa, globosa, circumscissa, unilocularis, polysperma. *Receptacula* seminifera duo, libera, clavata, divergentia.

Planta herbacea, caule simplici carnoso tereti, foliis inferioribus solitariis longiter petiolatis cordato-oblongis denticulatis utrinque puberis discoloribus, su-

peri-

perioribus oppositis breviter petiolatis, spicis pedunculatis recurvis involucro cucullato inclusis, floribus secundis.

EPITHEMA SAXATILE, Bl.

Crescit: in saxis montium Seribu, etc.

Floret: Majo, etc.

DORAENA, Thunb.

Calix quinquefidus. *Corolla* quinquefida; laciniis aequalibus, conniventibus. *Stamina* quinque, inclusa; *filamenta* brevissima; *antherae* oblongae, subtetragonae. *Ovarium* superum. *Stylus* brevis, crassus; *stigmate* truncato, 5-crenulato. *Capsula* (Thunb.; ex Gaertn. fil. bacca indehiscens) univalvis, polysperma; *semina* pyramidata, receptaculo centrali libero affixa.

DORAENA JAPONICA, Thunb.

Frutex ramis alternis divaricatis, foliis alternis oblongis acuminatis remote serrulatis glabris, spicis axillaribus folio brevioribus.

Crescit: ex Japonia allata et in Horto botanico Buitenzorgii culta.

Floret: omni fere tempore.

LENTIBULARIAE.

UTRICULARIA, Linn.

Calix diphyllus. *Corolla* personata; labio inferiore basi calcarato. *Stamina* duo; filamentis intus antheriferis. *Stigma* bilabiatum. *Capsula* unilocularis, circumscissa, polysperma. *Semina* placentae centrali affixa.

UTRICULARIA FLEXUOSA, Vahl.

U: scapo nudo simplici flexuoso, bracteis ovatis obtusis distantibus unifloris, labiis indivisis rotundatis, inferiore majore patulo, superiore fornicato. calcare adscendente obtuso puberulo, pedicellis fructiferis reflexis.

Crescit: in aquis stagnantibus circa Bataviam.

Floret: Majo — Augusto.

UTRICULARIA PAUCIFLORA, Bl.

U: scapo nudo filiformi simplici sub-2 floro, calcare obtuso porrecto, capsula globosa (aff. U. biflorae Lam.).

Crescit: in fossis circa Buitenzorg.

Floret: Novembri, etc.

RHI-

RHINANTHEAE.

BÜCHNERA, R. Brown.

Calix tubulosus, striatus, quinquedentatus, subaequalis. *Corolla* hypocrateriformis; limbo subquinquelobo, subaequali aut bilabiato. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa. *Antherae* lineares, muticae. *Stigma* obtusum, subemarginatum. *Capsula* bilocularis, bivalvis, valvis medio septiferis; placenta centralis, demum libera.

* Corollis bilabiatis.

BÜCHNERA CURVIFLORA, R. Brown.

B: hispidulo-scabra; foliis elongato-linearibus integerrimis patentibus, calicibus 5-striatis longiter acuminatis, labio superiore corollae breviore retuso, caule ramoso tetragono.

Crescit: in graminosis Provinciarum occidentalium Javae.

Floret: omni fere tempore.

BÜCHNERA EUPHRASIOIDES, Vahl.

B: pilosiusculo-scabra; foliis abbreviato-linearibus obtusis integerrimis, calicibus 10-striatis acuminatis, labio superiore corollae breviore bilobo, caule subramoso tetragono.

Crescit: in graminosis frequens.

Floret: omni fere tempore.

* * Co-

* * Corollae limbus subaequalis.

BÜCHNERA TOMENTOSA, Bl.

B: subtomentosa; foliis inferioribus oblongis obtusis grosse dentatis, superioribus linearibus obtusis integerrimis, bracteis semilanceolatis calice brevioribus, caule subramoso teretiusculo (conf. cum B. exasperata, R. Brown.).

Crescit: in graminosis inundatis juxta Kuripan Provinciae Buitenzorg.

Floret: omni tempore.

RHINCHOGLOSSUM, Bl.

Calix bilabiatus, supra tri-, infra bifidus. *Corolla* ringens; labio superiore bifido, reflexo; inferiore majore semitrifido, fauce bicalloso; lacinia intermedia majore. *Stamina* quatuor, subinclusa, quorum duo sterilia minima; antherae connexae. *Stigma* obtusum. *Capsula* rostrata, unilocularis, bivalvis; dissepimenta duplicata, incompleta, valvis contraria, utrinque inflexa et placentifera.

Genus valde affine *Gerardiae*.

Herba subramosa, parum pubescens, foliis alternis (altero supraaxillari nempe stipulariformi) oblongis valde obliquis, racemo terminali nutante, pedicellis secundis (Rheede Hort. Malab. IX. t. 80.).

RHINCHOGLOSSUM OBLIQUUM.

Crescit: in montanis Seribu.

Floret: Februario, etc.

VE-

VERONICA, Linn.

Calix quadri - rarius quinquepartitus. *Corolla* quadripartita, lacinia una alterave majore. *Stamina* duo. *Capsula* bilocularis, loculicido-bivalvis.

VERONICA JAVANICA, Bl.

V: caule procumbente, foliis subsessilibus oppositis ovatis obtuse serratis pubescentibus, spicis axillaribus terminalibusque, laciniis calicis obtusis.

Crescit: in cacumine Sederato et ad cataractas fluvii Tjikundul montis Gede.

Floret: forte omni tempore.

SCROPHULARINAE.

BUDDLEJA, Linn.

Calix quadrifidus. *Corolla* campanulata aut tubulosa; limbo quadrifido, aequali. *Stamina* quatuor, aequalia, subinclusa. *Stigma* obtusum. *Capsula* bilocularis, apice bivalvis, valvis semibifidis. *Semina* plurima.

BUDDLEJA SALICINA, Lam.

B: foliis oppositis lanceolatis acuminatissimis denticulatis petiolatis subtus griseo-subtomentosis, racemis terminalibus subpaniculatis elongatis, pedicellis subtrifloris cernuis.

Cres-

Crescit: in montosis ad ripas fluviorum.

Floret: omni tempore.

Nomen: Kihirissan.

BUDDLEJA DENSIFLORA, Bl.

B: foliis oppositis (breviter petiolatis) lanceolatis acuminatissimis basi acutis extrorsum acute serrulatis (summis integerrimis) margine recurvis canescentibus subtus niveo-tomentosis, racemis terminalibus (solitariis ternisve), pedicellis multifloris cernuis (aff. *B. salicifoliae* ac *B. serrulatae*).

Crescit: in sylvis altioribus montis Tjerimai.

Floret: forte omni tempore.

Nomen: Sumbung lanah.

BUDDLEJA SUNDAICA, Bl.

B: foliis oppositis (petiolatis) lanceolatis utrinque acuminatis serrulatis (summis integerrimis) subtus albido-tomentosis, spicis paniculatis interruptis terminalibus elongatis, floribus breviter pedicellatis in glomerulis sub-3-floris (aff. *B. occidentali* et *B. discolori*).

Crescit: in sylvis montanis Provinciae Tjanjor.

Floret: forte omni tempore.

BUDDLEJA ACUMINATISSIMA, Bl.

B: foliis oppositis (breviter petiolatis) lanceolatis acuminatissimis basi acutis exigue denticulatis (summis integerrimis) subtus albido-tomentosis, spi-

cis

cis terminalibus interrupte-glomerulatis, glomerulis approximatis sub-3-floris, floribus breviter pedicellatis (aff. *B. sundaicae*, cui differt foliis acuminatissimis et pedicellis brevioribus).

Crescit: in montosis.

Floret: omni tempore.

MICROCARPAEA, R. Brown.

Calix ebracteatus, tubulosus, 5-gonus, 5-fidus. *Corolla* bilabiata; *tubus* calice brevior; labio superiore minimo, emarginato; infimo trilobo; lacinia intermedia productiore. *Stamina* 2, antherifera; sterilia nulla; *antherae* 1-loculares. *Stigma* semibilamellatum. *Capsula* calice inclusa, 2-valvis, dissepimento contrario, demum libero.

MICROCARPAEA ALTERNIFLORA, Bl.

M: foliis infimis linearibus summis subspatulatis, floribus solitariis alternis (an satis distincta a M. muscosa?).

Crescit: in oryzetis humidis.

Floret: Februario —— Aprili.

GRATIOLA, Linn.

Calix quinquepartitus, aequalis, basi bibracteatus. *Corolla* tubulosa, bilabiata; labio superiore bilobo aut emarginato; inferiore trilobo. *Stamina* duo antherifera, duo aut interdum tria sterilia;

anthe-

antherarum loculi divergentes. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* bilocularis, bivalvis; valvis dissepimento parallelis, interdum bifidis.

* valvis indivisis.

GRATIOLA VERONICAEFOLIA, Linn.

G: caule erecto demum repente, foliis oppositis sessilibus lanceolatis serratis tenuiter ciliolatis, racemo terminali folioso, pedicellis oppositis, capsulis subulatis.

Crescit: in humidis circa Buitenzorg, etc.

Floret: omni tempore.

GRATIOLA REPTANS, Roxb.

G: caule repente, foliis oppositis breviter petiolatis oblongis obtusis rotundisque serratis glabriusculis, racemis terminalibus, pedicellis oppositis, capsulis subulatis.

Crescit: cum priori.

Floret: per totam annum.

GRATIOLA SERRATA, Roxb.

G: caule erecto divaricato; foliis oppositis subamplexicaulibus oblongis obtusis setaceo-serratis glabris, racemis alaribus terminalibusque longiter pedunculatis, pedicellis oppositis brevibus, capsulis linearibus divergentibus.

Cres-

Crescit: in graminosis et incultis circa Buitenzorg satis frequens.

Floret: omni tempore.

CURANGA, Juss.

Calix duplex, 4-sepalus; exterior major, inaequali-bivalvis. *Corollae* ringentis labium superius emarginatum; inferius dilatato-trilobum, fauce intus callis (filamentis sterilibus) duobus instructum. *Stamina* inclusa; antherae loculis discretis. *Stigma* spatulatum, inaequali-bilamellatum. *Capsula* calice inclusa, compressiuscula, 2-locularis, 2-valvis, polysperma. Dissepimentum simplex, valvis parallelum.

CURANGA AMARA, Juss.

Caulis inferne repens, tetragonus, bisulcatus, superne puberulus. Folia opposita, petiolata, ovata, obtuse serrata. Pedunculi axillares, solitarii, alterni, subbiflori.

Crescit: ad pedem montis Salak.

Floret: omni tempore.

Nomen: dauwn Kurang.

ELLOBUM, Bl.

Calix quinquepartitus, aequalis. *Corolla* infundibuliformis; limbo bilabiato; labio superiore retuso; inferiore trilobo, majore; lobo intermedio angustiore. *Stamina* quatuor, didynama, exserta; *antherae* biloculares, connexae, muticae. *Stigma*

obtu-

obtusum, emarginatum. *Capsula?* siliquaeformis, subulata, bilocularis, polysperma.

Herba radicans, pilosa, foliis oppositis petiolatis ovatis serratis, racemis axillaribus paucifloris, pedicellis fructiferis recurvis.

ELLOBUM MONTANUM.

Crescit: in montosis Provinciae Bantam.

Floret: Februario.

Nomen: Wierangon.

HERPESTIS, Gaerth.

Monnieria, Brown, Gaertn.

Calix profunde quinquepartitus, inaequalis; lacinîis duabus interioribus minoribus. *Corolla* infundibuliformis, subbilabiata. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa aut parum exserta; *antherarum* lobis divaricatis. *Stigma* obtusum, subemarginatum. *Capsula* calice persistente tecta, bilocularis, bivalvis, valvis bifidis; dissepimento parallelo, demum libero; placentis adnatis.

HERPESTIS LANUGINOSA, Bl.

H: lanuginosa; foliis ovatis duplicato-dentatis, pedunculis petiolo brevioribus, calicibus bibracteatis.

Crescit: in humidis prope Sadjram.

Floret: Decembri.

HER-

HERPESTIS SPATULATA, Bl.

H: glaberrima; foliis spatulatis superne obsolete serrulatis, pedunculis folio longioribus, calicibus bibracteatis.

Crescit: in uliginosis circa Bataviam et Buitenzorg.

Floret: Aprili, Majo.

HERPESTIS FLORIBUNDA, R. Brwn.

H: glaberrima; foliis lineari-lanceolatis obtusis integerrimis, pedunculis folio brevioribus, calicis bibracteati laciniis reticulatis.

Crescit: cum priori, praecipue in oryzetis.

Floret: eodem tempore.

HERPESTIS JAVANICA, Bl.

H: caulibus procumbentibus villosiusculis, foliis ovatis inaequaliter crenatis glabriusculis infra depresso-punctatis, floribus subsessilibus, calicibus bibracteatis.

Crescit: in oryzetis siccis.

Floret: toto fere anno.

LYMNOPHILA, R. Brown.

Calix bibracteatus, quinquepartitus, aequalis. *Corolla* infundibuliformis; limbo quinquefido, subaequali, aut subbilabiato; labio superiore emarginato; inferiore trifido. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa; *antherae* connexae. *Stigma* dilatato-emarginatum.

tum. *Capsula* bilocularis, bivalvis, valvis bifidis; *receptaculum* dissepimento utrinque adnatum, valvis parallelum.

LYMNOPHILA PINNATIFIDA, Bl.

L: caulibus teretibus striatis superne calicibusque glanduloso-pilosiusculis, foliis omnibus verticillatis setaceo-multifidis, floribus axillaribus subsessilibus solitariis (aff. L. myriophylloidi).

Crescit: in rivulis prope Linga Jattie Provinciae Cheribon.

Floret: Septembri, etc.

Nomen: Gangang.

LYMNOPHILA SESSIFLORA, Bl.

L: caulibus teretibus calicibusque subpubescentibus, foliis submersis verticillatis setaceo-multifidis, emersis tripartitis inciso-serratis, floribus axillaribus sessilibus solitariis (aff. *L. gratioloidi*).

Crescit: in aquis stagnantibus Bataviae.

Floret: fere toto anno.

LYMNOPHILA GRATISSIMA, Bl.

L: caule tereti striato, foliis omnibus ternatis sessilibus lanceolato-linearibus serratis, pedunculis racemosis calicibusque glanduloso-pilosis (Rheede Hort. Mal. 10 t. 6).

Cres-

Crescit: in graminosis inundatis circa Bataviam.

Floret: Majo, etc.

Nomen: Kambang Bukku-Bukku.

LYMNOPHILA PUNCTATA, Bl.

L: caule tereti substriato, foliis omnibus oppositis ternatisve amplexicaulibus oblongo-lanceolatis serratis glabris utrinque depresso-punctatis, pedunculis axillaribus unifloris calicibusque subglanduloso-pilosis.

Crescit: in humidis juxta Tjiradjas, Buitenzorg, etc.

Floret: Augusto, etc.

LYMNOPHILA VILLOSA, Bl.

L: caule tereti villoso, foliis omnibus oppositis lanceolato-linearibus amplexicaulibus serratis pilosiusculis, pedunculis axillaribus solitariis unifloris calicibusque villosiusculis.

Crescit: in humidis montanis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Bobulutang; rumput Kukuhulan.

LOXOPHYLLUM, Bl.

Calix bilabiatus, supra tri-, infra bipartitus. *Corolla* bilabiata; tubo ventricoso; labio superiore erecto, emarginato; inferiore majore, trifido, aequali, fauce papilloso. *Stamina* quatuor, didynama, exserta; *antherae* connexae. *Stylus* inclusus. *Stigma*

obtu-

obtusum, emarginatum. *Capsula* globosa, bilocularis, quadrivalvis; receptaculo centrali quadripartito, demum libero.

Genus a *Conobea* diversum calice bilabiato, structura fructus et antherarum, ut etiam habitu.

Herba pubescens, caule ramoso nodoso, foliis alternis (altero nempe opposito stipulari) oblongis obliquis, pedunculis racemosis axillaribus.

LOXOPHYLLUM RACEMOSUM.

Crescit: in saxis ad pedem montis Menara Provinciae Buitenzorg.

Floret: Martio, etc.

DICEROS, Lour.

Calix (ebracteatus) quinquepartitus, aequalis. *Corolla* infundibuliformis; limbo subbilabiato, interdum subaequali. *Stamina* quatuor, didynama; *filamenta* adscendentia, longiora basi callosa; *antherarum* loculi divergentes, cruciatim conniventes. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* subglobosa, bilocularis, bivalvis; valvis indivisis, dissepimento parallelis; receptacula utrinque dissepimento adnata.

Sect. 1. Corolla subcampanulata; limbo quadrilobo, subaequali.

DICEROS LONGIFOLIUS, Pers.

D: foliis oppositis sessilibus lanceolatis serratis scabris, racemo terminali elongato.

Cres-

TORENIA, Linn.

Calix tubulosus, angulatus, quinquedentatus, antice fissus. *Corolla* ringens; labio superiore obtuso aut retuso; inferiore latiore, trilobo. *Stamina* quatuor, didynama, quorum longiora basi bifida; *Antherarum* lobis divaricatis, interdum effoetis. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* plerumque calice inclusa, bilocularis, bivalvis, polysperma; valvis dissepimento parallelis, indivisis.

Genus *Mimulo* maxime affine, a quo vix separandum.

TORENIA ASIATICA, Linn.

T: caule repente, foliis petiolatis ovato-lanceolatis acuminatis repando-crenatis scabris, pedunculis axillaribus termilalibusque unifloris, corollae labio superiore rotundato, capsula calicem aequante.

Crescit: ad ripas fluviorum regionibus montanis.

Floret: toto anno.

Nomen: Koku juan.

TORENIA OBTUSA, Bl.

T: caule repente, foliis subsessilibus ovatis obtusiusculis obsolete repando-serratis glabriusculis, pedunculis axillaribus terminalibusve 1-floris, corollae labio superiore obtuso, capsula calice longiore.

Crescit: locis humidis Provinciarum occidentalium Javae.

Floret: toto anno.

TO-

TORENIA MINUTA, Bl.

T: caule repente, foliis breviter petiolatis ovatis setaceo-serratis subciliatis, pedunculis axillaribus terminalibusve unifloris, corollae labio superiore emarginato, capsula calicem aequante (Rheede Hort. Malab. 10. t. 50.; aff. *T. hirsutae*).

Crescit: in graminosis humidis circa Buitenzorg.

Floret: toto anno.

MIMULUS, Linn.

Calix tubulosus, angulatus aut alatus, quinquedentatus, interdum subbilabiatus. *Corolla* ringens; labio superiore integerrimo aut emarginato; inferiore latiore, trilobo. *Stamina* quatuor, didynama, basi indivisa; *antherarum* lobis divaricatis. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* calice inclusa, bilocularis, bivalvis, polysperma; valvis dissepimento contrariis (ex Gaertner; ex meis observationibus e contrario in speciebus sequentibus desumtis structura capsularum est eadem ac in *Torenia*), indivisis.

MIMULUS JAVANICUS, Bl.

M: caule repente argute tetragono, foliis petiolatis ovatis dentatis scabriusculis, pedunculis axillaribus solitariis terminalibus subfasciculatis.

Crescit: in graminosis Provinciarum occidentalium Javae insulae.

Floret: per totum annum.

Nomen: Djukut matta Kujup.

Variet. a. *pubescens:* tota pubescens.

Variet. b. *pusilla:* in omnibus partibus minutis.

MIMULUS HIRSUTUS, Bl.

M: hirsutus, foliis petiolatis ovato-lanceolatis serratis, pedicellis racemosis oppositis, caule erecto argute tetragono (flores flavi).

Crescit: in Provincia Bantam prope Tjoo.

Floret: Februario, etc.

ADENOSMA, R. Brown.

Calix bibracteatus, quinquepartitus; lacinia suprema majore. *Corolla* infundibuliformis; limbo subaequali (quinquelobo), aut bilabiato (quadrilobo). *Stamina* quatuor, didynama, cum rudimento sterili; antherae approximatae, loculis divaricatis. *Stigma* inaequali-bifidum; lacinia suprema brevissima, bidentata, altera subulata. *Capsula* subrostrata, bilocularis, bivalvis; placentae suturis valvarum utrinque adnatae, angustae. *Semina* subglobosa, foveata.

ADENOSMA INCANUM, Bl.

A: caule herbaceo procumbente, foliis oblongo-lanceolatis obtusiusculis basi attenuatis utrinque pube minuto adspersis infra canescentibus, spicis terminalibus brevibus, bracteis exterioribus lanceolatis acuminatis calicibusque ciliatis.

Cres-

Crescit: in umbrosis montanis et circa Buitenzorg locis humidis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Rondoe Poetjang.

Syn. *Ruellia incana* mihi, Catal. Hort. Buitenz. pag. 85.

ADENOSMA LANCEOLATUM, Bl.

A: caule suffruticoso adscendente, foliis oblongo-lanceolatis obtusiusculis basi in petiolum angustatis utrinque parum pubentibus, spicis axillaribus terminalibusque densis, bracteis exterioribus lineari-lanceolatis subulatis calibusque glanduloso-pilosis et setaceo-ciliatis.

Crescit: circa Tjikao Provinciae Tjanjor.

Floret: toto anno.

ADENOSMA SPATULATUM, Bl.

A: caule herbaceo adscendente, foliis spatulatis obtusiusculis utrinque puberulis, spicis axillaribus terminalibusque laxifloris, bracteis exterioribus spatulatis acutis calicibusque glanduloso-pilosis.

Crescit: in uliginosis Bataviae.

Floret: omni tempore.

ADENOSMA ELONGATUM, Bl.

A: caule herbaceo erecto, foliis oblongis utrinque acutiusculis puberulis subtus canescentibus, spicis

ter-

terminalibus elongatis laxifloris, bracteis et calicis laciniis lineari-subulatis pubescentibus.

Crescit: in montosis umbrosis.

Floret: toto anno.

Nomen: Rindoh.

BIGNONIACEAE.

CONSPECTUS GENERUM BIGNONIACEARUM JAVANICARUM.

SECT. 1. VERAE. *Semina transverse affixa, membranaceo-alata.*

Calix tubulosus, truncatus. *Stamina* fertilia 5. *Antherae* loculis pendulis. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* siliquaeformis, compressa. *Semina* ala semicirculari cincta. Genus *Calosanthes*, Bl.

Calix spathaceus, fissus. *Stamina* fertil. 4, cum rudimento quinti. *Antherae* loculis pendulis. *Stigma.* bilamellatum. *Capsula* siliquaeformis, teretiuscula. *Semina* utrinque in alam expansa. Genus *Spathodea*, R. Brwn.

SECT. 2.

SECT. 2. TRICHOSPORAE. *Semina pendula; utrinque aut apice aut basi in alam setaceam aut membranaceam expansa.*

Calix tubulosus, sub-5-fidus. *Stamina* fertilia 2-4, inclusa; sterilia 2 aut nulla. *Antherae* loculis parallelis. *Stigma* subbilamellatum. *Capsula* siliquaeformis, teres. *Semina* basi membranaceo-alata. Genus *Tromsdorffia*, Bl.

Calix tubulosus, semi-5-fidus. *Stamina* fertilia 4, cum rudimento quinti, inclusa. *Antherae* loculis parallelis. *Stigma* subinfundibuliforme. *Capsula* siliquaeformis, teres. *Semina* utrinque in caudam setiformem expansa. Genus *Trichosporum*, Don.

Calix profunde 5-fidus aut partitus. *Stamina* et *antherae* praecedentis. *Stigma* capitatum. *Capsula* et *semina* Trichospori. Genus *Lysionutus*, Don.

Calix 5-partitus. *Stamina* 5, quorum 2-4-exserta, fertilia. *Antherae* loculis parallelis. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* et *semina* praecedentis. Genus *Agalmyla*, Bl.

SECT. 3. CYRTANDREAE. *Semina pendula, nuda.*

Calix tubulosus, 5-fidus. *Stamina* fertilia 2; inclusa; rudimenta 3 sterilium. *Antherae* loculis parallelis. *Stigma* capitatum, interdum emarginatum. *Bacca* calice parum longior. Genus *Cyrtandra*, Forst.

Ca-

Calix parvus, 5-partitus. *Stamina* fertilia 2, exserta; rudimenta sterilium 3. *Antherae* loculis insertione inaequalibus. *Stigma* subinfundibuliforme. *Bacca* calice multo longior. Genus *Whitia*, Bl.

Calix 5-fidus. *Stamina* fertilia 4, inclusa. *Antherae* uniloculares. *Stigma* obtusum. *Bacca* globosa, calice inclusa. *Rhynchotechum*, Bl.

Calix tubulosus, 5-fidus. *Stamina* fertilia 4, inclusa. *Antherae* sagittatae. *Stigma* bilamellatum. *Bacca* oblonga, calice inclusa. Genus *Loxonia?* Jack.

Calix spathaceus, fissus. *Stamina* fertilia 4, inclusa. *Antherae* uniloculares, basi calcaratae. *Stigma* capitatum. *Bacca* calice longior. Genus *Centronia*, Bl.

Calix 5-fidus. *Stamina* fertilia 5, exserta. *Antherae* incumbentes, basi bifidae. *Stigma* capitatum. *Bacca* ovalis, calice longior. Genus *Kuhlia*, Rwdt.

CALOSANTHES, Bl.

Calix coriaceus, tubulosus, truncatus. *Corolla* tubo brevi; fauce campanulata; limbo quinquelobo, subbilabiato. *Stamina* quinque, fertilia, vix exserta, quorum duo longiora; *antherarum* loculi e connectivo penduli. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* siliquaeformis, longissima, compressa, bivalvis; dissepimento valvis parallelo. *Semina* ala semicirculari membranacea cincta.

CALOSANTHES INDICA, Bl.

Arbor foliis decomposito - pinnatis, foliolis sub-cordato-ovatis, panicula terminali erecta (Rheede I. t. 43).

Syn. Bignonia indica, Linn.

Crescit: in regionibus montanis humilioribus.

Floret: fere per totum annum.

Nomen: Pompuran.

SPATHODEA, Beauv, R. Br.

Calix spathaceus, hinc fissus, inde integerrimus aut irregulariter dentatus. *Corolla* infundibuliformis; limbo quinquelobo, inaequali, subbilabiato. *Stamina* quatuor, inclusa, didynama, cum quinto sterili. *Antherarum* loculi in connectivo penduli, divaricati. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* siliquaeformis, elongata, teretiuscula, subfalcata, bivalvis; dissepimentum contrarium, tuberosum, demum liberum. *Semina* utrinque in alam membranaceam expansa.

SPATHODEA GIGANTEA, Bl.

S: foliis decomposito - pinnatis, foliolis oblongo-lanceolatis acuminatis glaberrimis, paniculis terminalibus strictis (arbor 80 ped. alt.).

Crescit: in sylvis montosis.

Floret: per totum annum.

Nomen: Kipadali.

SPATHODEA GLANDULOSA, Bl.

S: foliis impari-pinnatis ternatisve, foliolis ovato-oblongis acuminatis glabris infra ad basin multiglandulosis, paniculis axillaribus terminalibusque strictis (arbor 15-25 ped.).

Crescit: in montosis Parang et ad pedem montis Tjerimai.

Floret: omni tempore.

Nomen: Kilunghi!; Kipadali lalakkie.

TROMSDORFFIA, Bl.

Calix tubulosus, quadri-seu quinquefidus; laciniis subaequalibus. *Corolla* infundibuliformis, sursum ampliata; limbo inaequali, quinquelobo, subbilabiato. *Stamina* quatuor, inclusa, quorum duo antherifera; *antherae* biloculares, cohaerentes, loculis insertione aequalibus. *Stigma* latum, subbilamellatum. *Capsnla* siliquaeformis, elongata, pseudoquadrilocularis, bivalvis; dissepimenti contrarii lobis in margine revoluto seminiferis. *Semina* minuta, pendula, basi in alam membranaceam expansa.

Genus hocce *Didymocarpo* nimis affine, seminibus saltem basi membranaceo-alatis distinctissimum, dixi in honorem Cl. *J. B. Trommsdorff*, qui de usu ac utilitate perplurum plantarum, opera varia scripsit et analysin chemicam earum partium egregie illustravit.

Frutices erecti aut radicantes, foliis oppositis aut alternis serratis, pedunculis elongatis axillaribus.

TROMS-

TROMSDORFFIA SPECIOSA, Bl.

T: caule erecto, foliis oppositis subaequalibus ellip- tico-oblongis acuminatis inaequaliter dentatis su- pra hirsuto-asperis subtus pubescentibus, pedun- culis confertis bifidis aut interdum dichotomis, floribus diandris (flores speciosi, tubo inferne saturate violaceo, fauce sulphurea. Filamenta quatuor, apice villosa).

Crescit: ad ripas fluviorum Javae occidentalis.

Floret: toto anno.

TROMSDORFFIA? ELONGATA, Bl.

T: caule scandente radicante, foliis alternis (altero nano) ellipticis, utrinque attenuatis duplicato- serratis pubescentibus, pedunculis solitariis lon- gissimis apice umbellato-multifloris, floribus di- dynamis (fructus nondum vidi, sed structura ovariorum et ovulorum plane cum antecedente specie convenit).

Crescit: in Moluccis.

Floret: Julio, etc.

TRICHOSPORUM, Don.

Aeschynanthus, Jack.

Calix tubulosus, semiquinquefidus, aequalis. *Co- rolla* tubulosa, incurva, fauce dilatata; limbo ob- liquo, subbilabiato. *Stamina* quatuor, didynama, cum rudimento quinti. Antherae connexae, loculis insertione parallelis. *Stigma* excavatum (subin-

fun-

fundibuliforme). *Capsula* longissima, siliquaeformis, bivalvis, pseudoquadrilocularis. *Semina* minuta, utrinque in caudam setiformem expansa.

TRICHOSPORUM RADICANS, Nees ab Esenb.

T: caule radicante, foliis oppositis ovatis aut ovalibus acutis basi interdum subcordatis pilosiusculis aveniis, pedunculis axillaribus terminalibusque bifloris bibracteatis (Flores coccinei, intus sulphurei. Rudimentum filamenti quinti exiguum).

Crescit: in sylvis insularum Javae et Sumatrae.

Floret: omni tempore.

TRICHOSPORUM PULCHRUM, Bl.

T: caule radicante, foliis oppositis lanceolatis basi rotundatis aveniis glabris, pedunculis bifloris bibracteatis fasciculatis axillaribus terminalibusque (flores coccinei).

Crescit: cum praecedente.

Floret: toto anno.

LYSIONUTUS, Don.

Calix profunde quinquefidus aut quinquepartitus, aequalis. *Corolla* tubulosa, incurva, fauce dilatata; limbo obliquo, quinquelobo, subbilabiato. *Stamina* quatuor, didynama, exserta, cum rudimento quinti. *Antherae* lineares, connexae, loculis parallelis. *Stig-*

ma capitatum, interdum depressum. *Capsula* longissima, siliquaeformis, bivalvis, pseudo-quadrilocularis. *Semina* minuta, utrinque in caudam setiformem desinentia.

LYSIONUTUS ANGUSTIFOLIUS, Bl.

L: caule radicante, foliis inferioribus oppositis superioribus subverticillatis lineari-lanceolatis obtusiusculis aveniis, floribus axillaribus solitariis terminalibusque aggregatis.

Syn. *Bignonia angustifolia* mihi. Cat. Buitenz. p. 82, Bat. Verhand. IX. p. 194.

Trichosporum angustifolium v. Botanische Zeitung. Regensburg. no. 9. 1825.

Crescit: prope Buitenzorg supra arbores.

Floret: toto anno.

LYSIONUTUS ALBIDUS, Bl.

L: caule radicante, foliis oblongo-lanceolatis subcrenulatis glabris aveniis, pedunculis subfasciculatis axillaribus terminalibusque bracteis minutis subulatis.

Syn. *Bignonia albida* mihi Cat. Buitenz. p. 81; Bat. Verhand. IX. p. 195.

Trichosporum albidum. Botanische Zeitung. Regensburg. no. 9, 1825.

Cres-

Crescit: in sylvis montanis Provinciarum occidentalium Javae.

Floret: per totum annum.

Nomen: Mengando Manjal.

LYSIONOTUS LONGIFLORUS, Bl.

L: caule radicante, foliis oppositis oblongo-lanceolatis aut ovato-oblongis acuminatissimis integerrimis subaveniis glabris, floribus subfasciculatis terminalibus.

Crescit: in sylvis montanis Provinciarum Bantam, Buitenzorg, Tjanjor.

Floret: omni tempore.

Variet. foliis angustioribus.

Crescit: supra arbores in sylvis elevatioribus montis Gede.

AGALMYLA, Bl.

Calix quinquepartitus, aequalis. *Corolla* tubulosa, incurva, fauce dilatata; limbo obliquo, quinquelobo, subbilabiato. *Stamina* quinque, quorum duo aut quatuor fertilia, exserta. *Antherae* lineares, connexae, loculis parallelis. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* longissima, siliquaeformis, bivalvis, pseudoquadrilocularis. *Semina* minuta, utrinque in caudam setiformem expansa.

Genus *Lysionuto* valde affine, sed stigmate bilamellato atque habitu aliquid secedens.

AGALMYLA STAMINEA, Bl.

A: caule radicante petiolisque hirsutis, foliis alternis oblongis acuminatis denticulatis basi subaequalibus margine subtusque pubescentibus, floribus fasciculatis axillaribus diandris.

Syn. *Justicia parasitica*, Lamarck. Illustr. I. p. 42.
Cyrtandra staminea; Vahl. Enum. I. p. 105.

Crescit: in sylvis montanis.

Floret: per totum annum.

Nomen: Tji-palt.

AGALMYLA ASPERIFOLIA, Bl.

A: caule subscandente, foliis oppositis elliptico-oblongis acuminatis denticulatis basi subaequalibus hispidulis; floribus fasciculatis axillaribus didynamis.

Crescit: in sylvis humidis montium Provinciae Tjanjor.

Floret: Augusto, etc.

CYRTANDRA, Forst.

Calix tubulosus, quinquefidus, subaequalis, aut interdum subbilabiatus. *Corolla* infundibuliformis; tubo sursum ampliato; limbo quinquelobo, irregulari, subbilabiato. *Stamina* quinque (ex Jack quatuor), inclusa, quorum duo antherifera, tria minima sterilia. *Antherarum* loculi insertione aequales (paralleli). *Stigma* obtusum aut capitatum, saepe emarginatum.

Fruc-

Fructus baccatus, calice longior; dissepimenti lobis in margine revoluto seminiferis. *Semina* nuda, saepe foveata vel punctata.

Frutices seu herbae, caule erecto aut procumbente, foliis oppositis, altero passim abortivo, floribus fasciculatis aut capitatis raro solitariis axillaribus bracteatis albidis aut sordide purpurascentibus.

Sect. 1.

Caule herbaceo procumbente, floribus albidis satis magnis involucro submonophyllo inclusis.

CYRTANDRA GLABRA, Jack.

C: subacaulis; foliis alternis (altero nano) longiter petiolatis lato-ovatis basi interdum subcordatis serrulatis glabris, capitulis breviter pedunculatis involucratis, involucro campanulato maximo (flores magni, candidi, fauce pallide flaventes. Filamenta antherifera 2 crassa; rudimenta 3 sterilium).

Crescit: in sylvis humidis Provinciarum Bantam, Buitenzorg, etc.

CYRTANDRA PENDULA, Bl.

C: caule inferne repente, foliis oppositis longiter petiolatis elliptico-oblongis acuminatis serratis supra laevibus in venis infra villosiusculis, capitulis involucratis longissime pedunculatis pendulis (aff. *C. bicolori*; flores sordide albidi, in fundo punc-

tis

tis purpurascentibus. Calix tubulosus, quinque-fidus, latere fissus. Stamina sterilia 3, minuta; fertilia 2).

Crescit: in humidis montanis.

CYRTANDRA PICTA, Bl.

C: caule inferne procumbente, foliis remotis oppositis altero saepe abortivo longiter petiolatis lato-ovatis acutis basi parum attenuatis aut subcordatis serratis supra laevibus subtus in costis villosiusculis, capitulis involucratis axillaribus subsessilibus (aff. *C. maculatae*; flores magni, albi, fauce punctis purpureis. Stamina praecedentis. Stigma dilatato-obtusum).

Crescit: cum priori:

CYRTANDRA HUMILIS, Bl.

C: caule procumbente repente, foliis approximatis oppositis longiter petiolatis ovali-oblongis utrinque obtusis aut basi rotundatis serratis supra laevibus in venis infra pubescentibus, capitulis axillaribus involucratis sessilibus (*aff. C. pictae*. Corolla pallide flavescens. Stamina fertilia antheris dorso villosiusculis. Stigma emarginatum).

Crescit: in sylvis iusulae Nusae Kambangae.

Sect. 2.

Caule suffruticoso erecto, floribus sordide purpu-

ras-

rascentibus sen flavescentibus plerumque parvis et fasciculatis.

CYRTANDRA PILOSA, Bl.

C: caule adscendente simplici superne tetragono, foliis oppositis obovato-oblongis argute serratis sessilibus supra pilosis subtus in venis strigosis, fasciculis breviter pedunculatis axillaribus multifloris bracteis foliaceis involucratis (aff. C. rubiginosae, Jack. Flores sordide flavi, labio infimo intus rubicundo. Corolla bilabiata; labio superiore emarginato, inferiore majore, trilobo. Stamina fertilia duo, cum rudimentis 3 exiguis).

Crescit: in humidis montium Salak, Gede, Seribu, etc.

CYRTANDRA SULCATA, Bl.

C: caule erecto tetragono superne sulcato fusco-tomentoso, foliis oppositis petiolatis oblongis longiter acuminatis basi inaequali-angustatis superne inaequaliter argute serratis supra glabriusculis in costis infra villosiusculis, fasciculis subsessilibus axillaribus bracteatis (Flores sordide purpurascentes. Rudimenta staminum sterilium 3. Corolla subbilabiata; labio supremo bilobo; inferiore majore trilobo).

Crescit: in sylvis humidis Megamendung.

Variet. foliis majusculis, floribus albis.

Crescit: in montanis Seribu.

CYR-

CYRTANDRA NEMOROSA, Bl.

C: caule erecto tetragono superne pubescente, foliis oppositis petiolatis oblongis acuminatis basi oblique-attenuatis inaequaliter exserte serratis in venis utrinque subpubescentibus, fasciculis pedunculatis axillaribus (Calix subbilabiatus, supra tri-, infra bifidus. Corolla bilabiata; labio superiore emarginato, fusco; inferiore trilobo, majore, sordide albo et in fauce fuscescente. Stamina 2 fertilia, superne incrassata; sterilia 3, quorum intermedium brevius).

Crescit: in nemorosis Javae.

CYRTANDRA ROSTRATA, Bl.

C: caule teretiusculo erecto, foliis superioribus alternis (altero nano) petiolatis oblongis rostratis basi inaequali-attenuatis superne inaequaliter argute serratis supra glabris in costis infra villosiusculis, fasciculis pedunculatis axillaribus (accedit ad *C. nemorosam* et *C. sulcatam*. Flores sordide purpurei, extus villosiusculi. Corolla subbilabiata, fauce gibba. Stamina fertilia 2; rudimenta sterilium 3).

Crescit: in sylvis montium Seribu, Salak.

Nomen: Galiepung.

Variat floribus albidis et purpureis.

CYRTANDRA FLAVESCENS, Bl.

C: caule tereti erectiusculo, foliis oppositis petiolatis oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis inaequaliter remote serratis infra in venis pubescentibus, floribus solitariis axillaribus subsessilibus (flores sulphurei. Corolla infundibuliformis, bilabiata, externe villosiusculа. Stamina quatuor, quorum sterilia minutissima in fundo tubi corollae).

Crescit: in fruticetis humidis Insulae Nusae Kambangae.

CYRTANDRA COCCINEA, Bl.

C: caule erecto tetragono, foliis oppositis longiter petiolatis oblongis acuminatis glanduloso-serratis basi obliquis (in costis infra plerumque sanguineis) laevibus, fasciculis pedunculatis axillaribus passim subumbellatis (Calix ventricosus, quinquefidus, subbilabiatus. Corolla subbilabiata, coccinea, interdum albido-fusca. Filamenta fertilia 2; sterilia 3, minuta. Bacca elongata, rostrata).

Crescit: in sylvis interioribus Javae.

CYRTANDRA CELEBICA, Bl.

C: caule erecto tetragono, foliis oppositis longiter petiolatis elliptico-oblongis acuminatis basi inaequali-attenuatis crenulatis glabris junioribus arachnoïdeo-pubescentibus, fasciculis paniculatis axil-

lari-

laribus (maxime affinis C. coccineae, cui praecipue differt fasciculis paniculatis).

Crescit: in sylvis insulae Celebes.

CYRTANDRA GRANDIS, Bl.

C: caule erecto teretiusculo, foliis oppositis longiter petiolatis elliptico-ovatis acutis basi interdum oblique-cordatis duplicato glanduloso-serratis in reticulatione infra subtomentosis, fasciculis pedunculatis axillaribus involucratis, involucro bifido (flores coccinei; stamina 5, quorum duo longiora fertilia. Stigma dilatatum, emarginatum. Bacca oblonga, rostrata).

Crescit: in sylvis altioribus montium Gede, Salak, etc.

Variet. foliis inciso-serratis.

CYRTANDRA ARBORESCENS, Bl.

C: caule erecto tetragono, foliis (majusculis) oppositis elliptico-oblongis basi in petiolum decurrentibus inaequaliter dentatis supra laevibus subtus subtomentosis, capitulis axillaribus pedunculatis involucratis, involucro maximo foliaceo bifido.

Crescit: in sylvis montanis humidis Provinciae Tjanjor.

CYRTANDRA CUNEATA, Bl.

C: caule erecto tetragono, foliis oppositis (altero minore) petiolatis cuneato-oblongis acuminatis superne obsolete denticulatis supra glabriusculis in

venis infra substrigosis, umbellulis longiter pedunculatis axillaribus.

Crescit: in Moluccanis insulis.

WHITIA, Bl.

Calix parvus, profunde quinquefidus, aequalis. *Corolla* infundibuliformis; tubo sursum ampliato; limbo quinquelobo, irregulari, subbilabiato. *Stamina* quinque, quorum duo antherifera vix exserta; tria setacea sterilia. *Antherarum* loculi insertione inaequales. *Stigma* subinfundibuliforme. *Fructus* baccatus, siliquaeformis; dissepimenti carnosi lobis in margine revoluto seminiferis. *Semina* nuda, striata, pulpa tenui cincta.

Genus hocce a *Cyrtandra* differt: calice parvo usque ad basin fere partito nec tubuloso, staminibus longioribus exsertis nec inclusis, loculis antherarum insertione inaequalibus nec parallelis, stigmate infundibuliformi nec capitato aut emarginato aut semibilobo.

Frutices scandentes, foliis oppositis integerrimis obliquis altero minore, fasciculis breviter pedunculatis axillaribus bracteatis.

* fructu elongato.

WHITIA OBLONGIFOLIA, Bl.

W: foliis oblongo-lanceolatis glabris, fasciculis breviter pedunculatis axillaribus, bracteis lanceolatis.

Cres-

Crescit: in sylvis montanis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Lida bebek.

* * fructu oblongo.

WHITIA CARNOSA, Bl.

W: foliis oblongo-lanceolatis infra subtomentosis, fasciculis breviter pedunculatis axillaribus bracteis duabus ovatis involucratis.

Syn. *Cyrtandra carnosa*, Jack.

Crescit: in sylvis montium Seribu.

Floret: toto anno.

RHYNCHOTECHUM, Bl.

Calix quinquefidus, aequalis. *Corolla* tubo brevi, campanulato; limbo quinquelobo, inaequali. *Stamina* quatuor, subdidynama, inclusa; *antherae* uniloculares, liberae. *Stylus* incurvus. *Stigma* obtusum. *Fructus* baccatus, globosus, calice cinctus, *dissepimenti* carnosi lobis revolutis seminiferis. *Semina* nuda.

Genus *Cyrtandris* praecipue diversum: staminibus quatuor fertilibus, antheris unilocularibus et fructu globoso.

RHYNCHOTECHUM PARVIFLORUM.

Frutex caule simplici tereti, foliis oppositis oblongo-lanceolatis serratis infra villosiusculis, corymbis dichotomis axillaribus, pedicellis subfasciculatis.

Cres-

venis infra substrigosis, umbellulis longiter pedunculatis axillaribus.

Crescit: in Moluccanis insulis.

WHITIA, Bl.

Calix parvus, profunde quinquefidus, aequalis. *Corolla* infundibuliformis; tubo sursum ampliato; limbo quinquelobo, irregulari, subbilabiato. *Stamina* quinque, quorum duo antherifera vix exserta; tria setacea sterilia. *Antherarum* loculi insertione inaequales. *Stigma* subinfundibuliforme. *Fructus* baccatus, siliquaeformis; dissepimenti carnosi lobis in margine revoluto seminiferis. *Semina* nuda, striata, pulpa tenui cincta.

Genus hocce a *Cyrtandra* differt: calice parvo usque ad basin fere partito nec tubuloso, staminibus longioribus exsertis nec inclusis, loculis antherarum insertione inaequalibus nec parallelis, stigmate infundibuliformi nec capitato aut emarginato aut semibilobo.

Frutices scandentes, foliis oppositis integerrimis obliquis altero minore, fasciculis breviter pedunculatis axillaribus bracteatis.

* fructu elongato.

WHITIA OBLONGIFOLIA, Bl.

W: foliis oblongo-lanceolatis glabris, fasciculis breviter pedunculatis axillaribus, bracteis lanceolatis.

Cres-

Crescit: in sylvis montanis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Lida bebek.

* * fructu oblongo.

WHITIA CARNOSA, Bl.

W: foliis oblongo-lanceolatis infra subtomentosis, fasciculis breviter pedunculatis axillaribus bracteis duabus ovatis involucratis.

Syn. *Cyrtandra carnosa*, Jack.

Crescit: in sylvis montium Seribu.

Floret: toto anno.

RHYNCHOTECHUM, Bl.

Calix quinquefidus, aequalis. *Corolla* tubo brevi, campanulato; limbo quinquelobo, inaequali. *Stamina* quatuor, subdidynama, inclusa; *antherae* uniloculares, liberae. *Stylus* incurvus. *Stigma* obtusum. *Fructus* baccatus, globosus, calice cinctus, *dissepimenti* carnosi lobis revolutis seminiferis. *Semina* nuda.

Genus *Cyrtandris* praecipue diversum: staminibus quatuor fertilibus, antheris unilocularibus et fructu globoso.

RHYNCHOTECHUM PARVIFLORUM.

Frutex caule simplici tereti, foliis oppositis oblongo-lanceolatis serratis infra villosiusculis, corymbis dichotomis axillaribus, pedicellis subfasciculatis.

Cres-

Crescit: in montanis Seribu.

Floret: Martio, etc.

LOXONIA ? Jack.

Calix tubulosus, angulatus, quinquefidus. *Corolla* infundibuliformis; limbo quinquelobo, inaequali, subbilabiato. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa. *Antherae* sagittatae, lobis divaricatis. *Stigma* bilamellatum. *Fructus* calice inclusus (an dehiscens?), bilocularis, dissepimenti lobis revolutis seminiferis. *Semina* nuda, foveata.

LOXONIA? DECURRENS, Bl.

L: foliis oppositis oblongis acuminatis basi cuneatis decurrentibus serratis glabris, floribus fasciculatis axillaribus.

Crescit: in humidis montium Seribu.

Floret: Februario, etc.

CENTRONIA, Bl.

Calix spathaceus, hinc fissus. *Corolla* infundibuliformis; limbo bilabiato, subaequali; labio superiore bilobo, erecto; inferiore trilobo, patente. *Stamina* quatuor, inclusa; *antherae* uniloculares, dorso ad basin calcaratae, liberae. *Stylus* crassus. *Stigma* capitatum. *Fructus* baccatus, siliquaeformis, dissepimenti carnosi lobis revolutis seminiferis. *Semina* nuda.

Plan-

Planta inter minores, subcarnosa, in radicibus arborum parasitica. Scapi aphylli, stipulis bracteisque his unifloris ovatis-obtusis instructi.

CENTRONIA MIRABILIS.

Crescit: in sylvis humidis montis Salak.

Floret: Septembri, etc.

KUHLIA, Herb. Rwdt.

Calix quinquefidus; laciniis imbricatis, persistentibus. *Corolla* infundibuliformis; limbo quinquelobo, subaequali. *Stàmina* quinque, exserta; antherae incumbentes, basi bifidae. *Stylus* erectus, *stigmate* capitato. *Fructus* baccatus, olivaeformis, dissepimenti carnosi lobis revolutis seminiferis. *Semina* nuda.

KUHLIA MORINDAEFOLIA, Herb. Rwdt.

Frutex ramosissimus, foliis oppositis (majusculis) ovalibus utrinque acutiusculis integerrimis coriaceis glabris undatis, panicula terminali nutante, pedicellis subcymosis.

Crescit: ad pedem montis Salak satis frequens.

Floret: per totum fere annum.

Nomen: Tjankuda utan.

Big-

Bignoniaceae non satis cognitae.

BIGNONIA GRANDIFLORA, Thunb.

B: foliis pinnatis, foliolis ovatis grosse serratis basi attenuatis, petiolo communi marginato, caule radicante.

Crescit: ex Japonia introducta.

SESAMEAE.

SESAMUM, Linn.

Calix quinquepartitus; lacinia superiore minore. *Corolla* tubo sursum ampliato; limbo plicato, subbilabiato; labio superiore emarginato; inferiore semitrifido; lacinia intermedia elongata. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa, cum rudimento quinti. *Antherae* liberae. *Stigma* bilamellatum. *Capsula* oblonga, tetragona, pseudo-quadrilocularis, bivalvis; dissepimentum valvis contrarium, bipartibile. *Semina* uniseriata, compressa, aptera.

SESAMUM INDICUM, Linn.

S: foliis infimis ovatis trilobis, superioribus lanceolatis indivisis, caule erecto (flores albi).

Va-

Variet. flore roseo.

Crescit: in habitatis cultum; varietas autem in montanis spontanea.

Floret: toto anno.

Nomen: Witjen.

JOSEPHINIA, Vent.

Calix quinquepartitus, acqualis. *Corolla* tubo sursum inflato; limbo subbilabiato; labio superiore semibifido; inferiore trifido; lacinia intermedia longiora. *Stamina* quatuor, didynama, cum rudimento quinti; *antherae* liberae. *Stigma* bifidum, laciniis emarginatis aut semibifidis. *Drupa* exsucca, aculeata, pseudo-octolocularis, loculis monospermis.

JOSEPHINIA CELEBICA, Bl.

J: foliis suboppositis oblongo-lanceolatis puberulis, pedunculis petiolo brevioribus, drupis dense tomentosis.

Crescit: in sylvis Insulae Celebes.

Floret: Augusto, etc.

ACANTHACEAE.

CONSPECTUS GENERUM ACANTHACEARUM JAVANICARUM.

Calix 5-partitus, aequalis. *Corolla* bilabiata. *Stamina* 2. *Anthera* 1-locularis. *Ovarii* loculi 2-spermi. Genus *Hypoestes*, R. Brown.

Calix 5-raro 4-partitus, aequalis. *Corolla* irregularis. *Stamina* fertilia 2. *Antherae* loculis saepe inaequalibus. *Ovarii* loculi 2-aut polyspermi. Genus *Justicia*, Linn.

Sect. 1. *Verae*. *Ovarii* loculi 2-spermi.

Sect. 2. *Geneium*, Bl. *Ovarii* loculi polyspermi. *Antherarum* loculis infimis barbatis.

Calix 5-partitus, aequalis. *Corolla* irregularis. *Antherae* loculi inaequales. *Capsulae* orbicularis dissepimenta incompleta, demum soluta. *Semina* 4, abortu solitaria. Genus *Dicliptera*, Juss.

Calix 5-partitus, aequalis. *Corolla* hypocrateriformis; limbo 5-lobo, subaequali. *Stamina* fertil. 2; sterilia 2. *Antherae* loculis parallelis. *Ovarii* loculi 2-spermi. Genus *Eranthemum*, Linn.

Ca-

Calix 5-partitus, inaequalis. *Corolla* hypocrateriformis, 5-loba, 1-labiata. *Stamina* 4, inclusa. *Antherae* 1-loculares, barbatae. *Ovarii* loculi 2-spermi. Genus *Harrachia*, Jacq.

Calix 5-partitus fidusve, subaequalis. *Corolla* infundibuliformis, 5-loba, subaequalis. *Stamina* 4, inclusa. *Antherae* loculi paralleli. *Ovarii* loculi polyspermi. Genus *Ruellia*, R. Brown.

Sect. 1. *Calix* 5-partitus, aequalis.

Sect. 2. *Calix* 5-fidus, parum inaequalis. *Corolla* tubo incurvo.

Calix, *Corolla* et *Stamina* Ruelliae. *Ovarii* loculi 2-spermi. Genus *Asystasia*, Bl.

Calix 5-partitus, aequalis aut inaequalis. *Corolla* subbilabiata aut ringens. *Stamina* 4; *antherae* loculi subparalleli. *Ovarii* dissepimenta incompleta, adnata. *Semina* quatuor, aut obortu pauciora. Genus *Strobilanthes*, Bl.

Sect. 1. *Calix* aequalis. *Corollae* limbo 5-lobo, subbilabiato.

Sect. 2. *Apopedania*. *Calix* inaequalis. *Corolla* ringens.

Calix 5-partitus, inaequalis. *Corolla* bilabiata, aut infundibuliformis, subaequalis. *Stamina* 4, inclusa. *Antherae* loculi subparalleli. *Ovarii* loculi 2-spermi. Genus *Lepidagathis*, Willd., R. Brown.

Sect. 1.

SECT. 1. *Corolla* bilabiata.

SECT. 2. *Apolepsis*, Bl. *Corollae* limbo 5-lobo; subaequali.

Calix tubulosus, semi-5-fidus, aequalis. *Corolla* ringens. *Stamina* 4. *Antherae* loculi paralleli. *Ovarii* loculi polyspermi. Genus *Hygrophila*, R. Brown.

Calix 5-partitus, inaequalis. *Corolla* ringens. *Stamina* 4, exserta. *Antherae* loculi paralleli. *Ovarii* loculi polyspermi. Genus *Nomaphila*, Bl.

Calix 4-partitus, parum inaequalis. *Corolla* subbilabiata, 5-loba. *Stamina* 4; antherifera exserta. *Antherae* loculi paralleli. *Ovarii* loculi 2-spermi. Genus *Barleria*, Plum.

Calix 4-partitus, inaequalis. *Corolla* unilabiata. *Stamina* 4. *Antherae* uniloculares, barbatae. *Ovarii* loculi 2-spermi. Genus *Acanthus*, Linn.

HYPOESTES, Soland., R. Brown.

Calix quinquepartitus, aequalis, involucro quadripartito trifloro (abortione saepe unifloro) inclusus. *Corolla* bilabiata. *Stamina* duo. *Antherae* uniloculares. *Ovarii* loculi bispermi. *Dissepimentum* adnatum. *Semina* retinaculis subtensa.

HYPOESTES FORSKAOLI, Soland.

H: caule fruticoso erecto, foliis ovatis acuminatis superne subrepandis infra puberulis, thyrsis axilla-

ribus

ribus terminalibusque subramosis secundis, involucri laciniis lineari-subulatis pubescentibus, interioribus brevioribus.

Crescit: ad ripas fluviorum Provinciarum occidentalium Javae.

Floret: per totum annum.

Nomen: Jampang Kai.

JUSTICIA, Linn.

Calix quinque-raro quadripartitus, aequalis. *Corolla* irregularis, bilabiata vel ringens. *Stamina* duo antherifera. *Antherae* biloculares, loculis insertione saepe inaequalibus. *Filamenta* sterilia nulla vel obsoleta. *Ovarii* loculi di-rarius polyspermi. *Dissepimentum* adnatum. *Semina* retinaculis subtensa.

JUSTICIA BICALYCULATA, Vahl.

J: caule suffruticoso erecto, foliis breviter petiolatis ovato-oblongis subrepandis, spicis subramosis axillaribus terminalibusque, calice duplici, tubo corollae torto, limbo bilabiato.

Crescit: in graminosis Provinciae Tjanjor.

Floret: forte per totum annum.

JUSTICIA DICHOTOMA, Bl.

J: caule inferne procumbente radicante, ramis dichotomis, foliis longiter petiolatis ovato-oblongis longiter acuminatis basi acutiusculis subrepandis

utrin-

utrinque puberulis, panicula terminali glanduloso-pilosiuscula, pedicellis in cymis simplicibus fidisve secundis, corollae ringentis labio superiore emarginato, inferiore trilobo.

Crescit: in umbrosis sylvaticis.

Floret: omni tempore.

JUSTICIA PICTA, Linn.

J: caule fruticoso erecto, foliis oblongis utrinque acutis, floribus subfasciculatis aut racemosis axillaribus, tubo corollae sursum ampliato compresso, limbi laciniis revolutis.

Var. alba: foliis albido-maculatis.

Var. lurido-sanguinea: foliis lurido-sanguineis.

Crescit: in hortis vulgatissima.

Floret: toto anno.

Nomen: Handulum.

JUSTICIA FULGIDA, Bl.

J: caule suffruticoso, ramis teretibus, foliis breviter petiolatis angusto-lanceolatis acuminatis obsolete denticulatis subpubescentibus, racemulis axillaribus terminalibusque subbifidis paucifloris, bracteis lineari-lanceolatis calicibusque glanduloso-pubescentibus, corollae labio superiore obsolete bidentato, inferiore trifido.

Crescit: in Moluccis.

Floret: Junio, etc.

JUSTICIA NASUTA, Linn.

J: fruticosa erecta; foliis oblongo-lanceolatis apice obtusiusculis, paniculis axillaribus foliosis dichotomis, labio corollae superiore lineari obsolete bidentato, inferiore lato trilobo (antherarum loculi obliqui).

Crescit: ad segetes.

Floret: omni tempore.

Nomen: Trebe Japan; Kalawara; dauwn Saron Burung.

JUSTICIA GANDARUSSA, Linn.

J: fruticosa divaricata. foliis angusto-lanceolatis, spicis terminalibus foliosis strictis, floribus verticillatis, antherarum loculis infimis (l. interioribus) basi calcaratis (fig. Rheedii IX. t. 42 optima).

Crescit: in sepibus vivis, sed forsan ex insulis Philippinis introducta.

Floret: per totum annum.

Nomen: Gandarussa; dauwn fransman.

JUSTICIA ADHATODA, Linn.

J: caule fruticoso, foliis lato-lanceolatis longiter acuminatis, spicis longiter pedunculatis axillaribus oppositis quadrifariam imbricatis, bractea exteriore ovata permanente, corollae ringentis labio superiore fornicato emarginato, inferiore trilobo.

Cres-

Crescit: circa Linga Jattie Provinciae Cheribon in segetibus vivis.

Floret: omni fere tempore.

Nomen: Kiraraunthо.

JUSTICIA OCHROLEUCA, Bl.

J: caule suffruticoso inferne procumbente, foliis longiter petiolatis oblongo - lanceolatis mucronulatis subrepandis utrinque puberulis, spica terminali, floribus verticillatis bracteatis, bracteis ovatis reticulato-venosis ciliatis, corollae ringentis labio superiore retuso, inferiore semitrilobo (aff. *J. Betonicae*).

Crescit: circa Rompien.

Floret: Martio, etc.

Nomen: Djukut buntut seroh.

JUSTICIA GLOMERATA, Bl.

J: caule suffrutico subramoso erecto, foliis longiter petiolatis oblongo - lanceolatis acutis basi in petiolum angustatis parum denticulatis glaberrimis, spica terminali, floribus verticillatis, bracteis ovatis calice brevioribus, corollae labio superiore fornicato emarginato, inferiore semitrilobo.

Crescit: in umbrosis insulae Nusae Kambangae.

Floret: Octobri, etc.

JUSTICIA ROXBURGHIANA? Roem. et Sch.

J: suffruticosa adscendens, foliis petiolatis ovato-oblongis acuminatis supra scabriusculis subtus pube-

ris,

ris, capitulis involucratis fasciculatis terminalibus axillaribusve, involucris diphyllis lineari-lanceolatis 3-6-floris, tubo corollae torto, labiis subaequalibus, superiore semitrifido, inferiore rotundato obsolete bidentato (Planta nostra a *J. Roxburghiana* differre videtur involucris fasciculatis, et bracteis subaequalibus; flores rosei).

Crescit: in montosis Sèribu.

Floret: per totum annum.

JUSTICIA ALBIFLORA, Bl.

J: caule herbaceo erecto, foliis petiolatis oppositis (altero saepe abortivo) oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis inaequilateribus subintegerrimis subtus pubescentibus, capitulis 3-8-floris fasciculatis terminalibus, involucris diphyllis lineari-lanceolatis aequalibus, corollae labio superiore tridentato, inferiore rotundato (ab antecedenti praecipue differt forma foliorum et calicis laciniis multo longioribus subulatis).

Crescit: in montosis.

Floret: Julio, etc.

JUSTICIA SALICIFOLIA, Bl.

J: caule herbaceo ramoso inferne procumbente, foliis petiolatis angusto-lanceolatis integerrimis in venis utrinque puberulis, capitulis 2-5-floris fas-

cicu-

ciculatis terminalibus involucratis, involucris diphyllis lineari-lanceolatis inaequalibus, corollae labiis subaequalibus.

Crescit: in monticulis calcareis Kuripan.

Floret: Majo, etc.

JUSTICIA PROCUMBENS, Vahl.

J: caule herbaceo procumbente repente obverse scabro, foliis breviter petiolatis lanceolatis obtusiusculis raro obovatis pube minuto strigosis, spicis alaribus terminalibusque tetragonis solitariis, bracteis lanceolatis dorso subpubescentibus et calicis foliolis majoribus (dorsali nempe minutissimo) margine membranaceis ciliatis.

Crescit: ad rivulos circa Tjikao Provinciae Tjanjor.

Floret: omni tempore.

Variet. foliis lato-lanceolatis utrinque strigosis, spicis elongatis.

Crescit: in Provincia Tjanjor circa Bandong.

SECT. Geneium.

Antherarum loculis infimis basi barbatis. Capsulae loculis polyspermis.

JUSTICIA PANICULATA, Burm.

J: herbacea erecta, foliis subsessilibus lanceolatis, panicula brachiata divaricata foliosa, floribus secundis erectis, filamentis antice hirsutis.

Cres-

Crescit: circa Bataviam locis siccis.

Floret: toto anno.

JUSTICIA LAXIFLORA, Bl.

J: caule herbaceo divaricato, foliis petiolatis ovato-oblongis, ramis et pedunculis dichotomis, floribus secundis erectis abrupte spicatis, filamentis antice barbatis.

Crescit: in sylvis montanis.

Floret: Junio — Septembri.

DICLIPTERA, Juss.

Calix quinquepartitus, aequalis. *Corolla* irregularis, bilabiata. *Stamina* duo. *Antherae* loculis insertione inaequalibus. *Capsula* orbicularis, compressa; dissepimenta incompleta, a valvis carinatis demum soluta. *Semina* in singula valva duo, abortu solitaria, retinaculis subtensa.

DICLIPTERA BIVALVIS, Juss.

D: caule perenni retroflexo angulato, foliis ovato-oblongis basi plerumque angustatis obsolete crenulatis subpubescentibus, pedunculis axillaribus trifidis, pedicellis 3-5 umbellato-distichis; bracteis subrotundo-ovatis nervosis aristatis (planis) ciliatis valde inaequalibus.

Crescit: ad margines fluviorum prope Buitenzorg.

Floret: Junio—Octobri.

DICLIPTERA INTERRUPTA, Bl.

D: caule herbaceo erecto, foliis inferioribus longiter petiolatis ovato-oblongis, superioribus subcordatis subsessilibus integerrimis, spica terminali subramosa interrupta, bracteis ovatis acuminatis ventricosis nervosis glanduloso-pilosiusculis subaequalibus.

Crescit: in umbrosis montanis.

Floret: Augusto, etc.

DICLIPTERA PECTINATA, Juss.

D: spicis axillaribus terminalibusque secundis puberulis, bracteis dorsalibus lanceolatis bifariis (aveniis) basi margine membranaceis calicibusque ciliolatis, foliis lanceolatis obtusiusculis, caule erecto divaricato.

Crescit: circa Linga Jattie Provinciae Cheribon locis humidis.

Floret: Septembri, etc.

Nomen: Katumpan lanang.

DICLIPTERA CAERULEA, Bl.

D: spicis axillaribus terminalibusque secundis subpubescentibus, bracteis dorsalibus bifariis lanceolatis margine membranaceis trinerviis calicibusque ciliatis, foliis lanceolatis, caule inferne repente (medium inter. *D. repentem* et *D. trinerviam*).

Cres-

Crescit: in umbrosis montanis ad margines rivulorum.

Floret: omni tempore.

Nomen: Pepere - pepetan.

Syn. Justicia caerulea mihi, vid. Catal. Hort. Buitenzorgii pag. 31.

Var. a. spicis omnibus terminalibus; foliis elliptico-lanceolatis.

Crescit: in montosis Salak.

Var. b. spicis subgeminatis terminalibus; bracteis lato-lanceolatis.

Crescit: ad pedem montis Tjerimai.

Var. c. foliis lineari-lanceolatis aut spatulatis, calicibus haud ciliatis.

Crescit: in umbrosis humidis Insulae Nusae Kambangae.

ERANTHEMUM, Linn.

Calix quinquepartitus, aequalis. *Corolla* hypocrateriformis; limbo quinquelobo, aequali aut parum inaequali. *Stamina* antherifera duo; duo sterilia. Antherae loculis parallelis, muticis. *Ovarii* loculi bispermi. *Capsulae* valvae naviculares, dissepimento adnato. *Semina* retinaculis subtensa.

ERANTHEMUM PANICULATUM, Bl.

E: caule suffruticoso, foliis oppositis oblongis utrinque acuminatis subrepandis glabris (satis crassis);

pani-

panicula terminali contracta ex cymis dichotomis composita, staminibus fertilibus exsertis.

Crescit: in montanis Provinciae Tjanjor.

Floret: Augusto, etc.

ERANTHEMUM DIANTHERUM, Roxb.

E: caule suffruticoso erecto, foliis breviter petiolatis oblongo-lanceolatis aut ovato-oblongis acuminatis subrepandis glabris, racemis terminalibus, floribus subfasciculatis, corolla subbilabiata, antheris vix exsertis.

Crescit: in montosis praecipue calcareis.

Floret: per totum annum.

ERANTHEMUM FASCICULATUM, Bl.

E: caule erecto suffruticoso, foliis breviter petiolatis ovato-oblongis oblique-acuminatis basi acutiusculis subrepandis in venis infra pubescentibus, pedunculis axillaribus apice subtrifloris petiolo longioribus (aff. *E. bicolori* et *E. vincoidi*).

Crescit: in sylvis montanis.

Floret: toto anno.

ERANTHEMUM SALACCENSE, Bl.

E: caule suffruticoso erecto, foliis oblongis utrinque longiter acuminatis subrepandis glabris, spica terminali elongata, floribus subverticillatis, capsulis scabriusculis (corolla azurea; aff. E. stricto.

Cres-

Crescit: in montosis Salak.

Floret: omni fere tempore.

ERANTHEMUM VISCIDUM, Bl.

E: caule suffruticoso adscendente, foliis breviter petiolatis lanceolatis utrinque acuminatis integerrimis, spicis axillaribus terminalibusque tetragonis imbricatis, bracteis (unifloris) spatulatis calicibusque glanduloso-pilosis, antheris tubo corollae inclusis.

Crescit: in montosis.

Floret: omni tempore.

Variet. foliis lineari-lanceolatis longissimis acuminatis.

HARRACHIA, Jacq.

Calix quinquepartitus, inaequalis, tribracteatus. *Corolla* hypocrateriformis; limbo unilabiato, quinquelobo, aestivatione plicato. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa; *antherae* uniloculares, barbatae. *Capsula* compressa, bivalvis. Semina in quovis loculo gemina, retinaculis instructa.

HARRACHIA SPECIOSA, Jacq.

H: foliis ternis quaternisve ovato-lanceolatis, spicis terminalibus tetragonis, bracteis calicibusque pubescentibus longiter ciliatis.

Crescit: in hortis frequens.

Floret: per totum annum.

RUEL-

RUELLIA, Linn., Rob. Brown.

Calix quinquepartitus aut quinquefidus, subaequalis. *Corolla* infundibuliformis aut campanulata; limbo quinquelobo, subaequali. *Stamina* quatuor, subdidynama, inclusa. *Antherae* loculis parallelis. *Ovarii* loculi polyspermi. *Capsula* subsessilis, bivalvis; dissepimenta adnata. *Semina* retinaculis subtensa.

Sect. 1. Flores subsolitarii. Corollae limbo quinquelobo, subaequali.

RUELLIA REPENS, Linn.

R: caule herbaceo procumbente, foliis lanceolatis aut ovato-lanceolatis acuminatis integerrimis pilis minutis adpressis, floribus axillaribus subsolitariis sessilibus bibracteatis, bracteis petiolatis foliaceis calice longioribus, corolla campanulata.

Crescit: ad ripas fluviorum circa Rompien vulgatissima.

Floret: omni tempore.

Sect. 2. Flores spicati, bracteis imbricati, subtetragoni. Calix quinquefidus, interdum quinquepartitus, parum inaequalis. Corolla infundibuliformis; tubo subincurvo; limbo quinquelobo, subbilabiato.

RUELLIA REPANDA, Linn.

R: caule herbaceo repente scabro, foliis oblongo-lanceolatis (altero minore) obtusiusculis repan-

dis

dis supra pilosiusculis infra bracteis calicibusque hirtis, spicis axillaribus terminalibusque brevibus, bracteis oblongo-lanceolatis ciliatis.

Crescit: in montanis ad rivulos.

Floret: per totum annum.

RUELLIA COLORATA, Bl.

R: caule herbaceo repente, foliis petiolatis cordato-ovatis grosse crenulatis discoloribus (infra purpureis) margine scaberrimis, spicis terminalibus tetragonis, bracteis oblongo-lanceolatis obtusis ciliolatis.

Crescit: in hortis Javanensium.

Floret: omni fere tempore.

Nomen: Rendoë burrum.

RUELLIA BICOLOR, Bl.

R: caule herbaceo adscendente, foliis ovato-oblongis acuminatis basi interdum obliquis integerrimis discoloribus (subtus purpureis) infra scabris, spicis axillaribus terminalibusque tetragonis, bracteis oblongo-lanceolatis acutis foliaceis ciliatis (aff. R. elongatae).

Crescit: in sylvis montanis.

Floret: Majo —— Augusto.

Nomen: Ramak lakkie.

RUELLIA VENOSA, Bl.

R: caule herbaceo inferne procumbente, foliis oblongo-lanceolatis subrepandis glabriusculis parallelo-

lelo - venosis, spicis axillaribus terminalibusque tetragonis, bracteis elliptico - lanceolatis venosis pilosiusculis.

Crescit: in humidis circa Buitenzorg.

Floret: omni tempore.

ASYSTASIA, Bl.

Calix quinquepartitus, aequalis. *Corolla* infundibuliformis: limbo quinquelobo, parum inaequali. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa; *antherae* loculis parallelis. *Ovarii* loculi bispermi. *Capsula* clavata, bivalvis, dissepimento adnato. *Semina* retinaculis subtensa.

Herbae oppositifoliae, caulescentes, spicis laxis secundis, floribus alternis tribracteolatis.

ASYSTASIA INTRUSA, Bl.

A: caule erecto ramosissimo, foliis ovato - oblongis acuminatis integerrimis pilis minutis adspersis; spicis axillaribus et terminalibus nutantibus.

Synon. *Ruellia intrusa*, Forsk.

Crescit: circa Buitenzorg in umbrosis humidis.

Floret: omni fere tempore.

STROBILANTHES, Bl.

Calix quinquepartitus, aequalis. *Corolla* infundibuliformis; tubo elongato, parum incurvo; limbo quinquelobo, subbilabiato. *Stamina* quatuor, didynama; *antherae* loculis subparallelis. *Ovarii* lo-

culi

culi-bispermi. *Capsula* compressa, bivalvis, dissepimento incompleto adnato. *Semina* retinaculis subtensa.

Genus hoc a *Blecho* distinctum dissepimento adnato; ad *Ruelliam* est quod *Dicliptera* ad *Justiciam.*

Herbae caulescentes, oppositifoliae, floribus dense capitatis aut dense spicatis bracteis majusculis imbricatis.

STROBILANTHES HIRTA, Bl.

S: hirta; caule inferne repente-diffuso, foliis petiolatis elliptico-oblongis utrinque acuminatis serratis, spicis pedunculatis axillaribus terminalibusve solitariis geminisve, bracteis rotundatis superne hirtis.

Synon. *Ruellia hirta*, Vahl.

Crescit: in umbrosis montanis Provinciarum occidentalium Javae insulae.

Floret: omni fere tempore.

Variet. *crenulata.* foliis crenulatis, spicis densioribus casu foliorum racemosis, bracteis dorso subnudis margine ciliatis.

Crescit: in montosis Provinciae Tjanjor.

STROBILANTHES CERNUA, Bl.

S: caule inferne procumbente, foliis petiolatis elliptico-oblongis utrinque acuminatis dentatis supra puberulis, spicis pedunculatis subglobosis axilla-

ribus

ribus terminalibusque (casu foliorum fasciculatis) cernuis, bracteis subrotundis glabriusculis trinerviis (aff. *S. hirtae*, sed bracteis majoribus trinerviis subnudis satis distincta).

Crescit: in montosis Salak.

Floret: Majo, etc.

Variet. laxiflora. spicis oblongis erectis.

Crescit: ad catarractas fluvii Tjapus in monte Salak.

STROBILANTHES CRISPA, Bl.

S: caule inferne repente geniculato nodoso, foliis oblongis utrinque acuminatis crispato-crenatis hispidulis, spicis ovatis axillaribus terminalibusque sessilibus, bracteis foliaceis ovatis acuminatis ciliatis (an *Ruellia crispa* hujus loci?).

Crescit: in umbrosis montanis Provinciarum Tjanjor, Cheribon.

Floret: omni fere tempore.

Nomen: Ilu-rip tjai.

STROBILANTHES? ALATA, Bl.

S: caule suffruticoso adscendente, ramulis tetragonis subalatis, foliis oblongo-lanceolatis denticulatis glabriusculis.

Crescit: in sylvis Provinciae Bantam.

Floret: flores nondum vidi.

STROBILANTHES INVOLUCRATA, Bl.

S: caule divaricato geniculato nodoso, foliis oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis superne subrepandis, capitulis multifloris terminalibus axillaribusve, bracteis foliaceis ovato-oblongis venosis.

Crescit: in montanis Salak, Seribu, etc.

Floret: Martio, etc.

Variet. foliis superne denticulatis scabris.

Crescit: in montosis Provinciae Tjanjor.

STROBILANTHES BIBRACTEATA, Bl.

S: caule ramosissimo divaricato procumbente, foliis breviter petiolatis lanceolatis utrinque acuminatis serratis parum pubescentibus, capitulis pedunculatis axillaribus terminalibusque paucifloris bracteis duabus foliaceis serrulatis involucratis.

Crescit: in montosis Salak.

Floret: Junio, etc.

STROBILANTHES SPECIOSA, Bl.

S: caule suffruticoso erecto geniculato-nodoso, foliis subsessilibus lanceolatis utrinque acuminatis argute serratis villosiusculis, capitulis sub-5-floris casu foliorum racemosis axillaribus terminalibusque, bracteis lanceolatis trinerviis externe pubescentibus.

Crescit: in umbrosis montis Megamendung.

Floret: Majo, etc.

SECT. 2. APOPEDANIA.

Calicis laciniis inaequalibus. Corolla ringens. Flores laxe spicati.

STROBILANTHES FILIFORMIS, Bl.

S: caule adscendente geniculato ramoso, foliis petiolatis oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis serratis glabris, spicis brevibus paucifloris subpaniculatis axillaribus terminalibusque, bracteis lanceolatis (parvis serrulatis) et laciniis calicis glanduloso-pilosis.

Crescit: in sylvis altioribus montis Burangrang, etc.

Floret: Augusto, etc.

STROBILANTHES GLANDULOSA, Bl.

S: caule adscendente geniculato ramoso, foliis inferioribus petiolatis ovato-oblongis crenulatis, superioribus sessilibus ovatis, spicis brevibus subpaniculatis axillaribus et terminalibus et bracteis (parvis linearibus) calicibusque glanduloso-viscidis.

Crescit: in sylvis altioribus montis Gede, etc.

Floret: Junio, etc.

STROBILANTHES MOSCHIFERA, Bl.

S: caule herbaceo inferne radicante, foliis oblongo-lanceolatis crenulatis hirtis, spicis axillaribus terminalibusque densis, bracteis calicibusque glanduloso-pilosis.

Cres-

Crescit: in declivitatibus montosis Solassie Provinciae Tjanjor.

Floret: omni tempore.

Nomen: Buntut Siegung.

LEPIDAGATHIS, Willd.

Calix quinquepartitus, inaequalis. *Corolla* bilabiata (raro infundibuliformis, et tunc limbo subaequali, 5-lobo); labio superiore integro; inferiore trilobo. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa. *Antherarum* loculi insertione subparalleli. *Ovarii* loculi bispermi. *Capsula* bivalvis, compressa. *Dissepimentum* ligneum, sulco exsculptum, adnatum. *Semina* retinaculis subtensa.

LEPIDAGATHIS PARVIFLORA, Bl.

L: caule herbaceo repente, foliis ovatis l. ovato-oblongis obtusiusculis basi subcuneatis, capitulis axillaribus terminalibusque secundis, bracteis calicibusque glanduloso-pilosiusculis et ciliatis.

Crescit: in calcareis Kuripan et etiam circa Bataviam et Tjikao.

Floret: Martio — Augusto.

LEPIDAGATHIS JAVANICA, Bl.

L: caule herbaceo adscendente, foliis ovato-oblongis aut lato-lanceolatis utrinque acuminatis subrepandis, spicis secundis axillaribus terminalibusque ramosis, bracteis calicibusque glanduloso-pilosis.

Cres-

Crescit: in montanis Gede.

Floret: toto anno.

Variet. a. spicis contractis densioribus breviter pedunculatis.

Crescit: in sylvis humilioribus montis Tjerimai.

Variet. b. spicis densioribus, bracteis calicibusque dorso nudis.

Crescit: in montosis Provinciae Tjanjor.

LEPIDAGATHIS SETIGERA, Bl.

L: caule herbaceo repente, foliis ovato-oblongis aut elliptico-lanceolatis dentatis hirsutis, capitulis axillaribus terminalibusque secundis, bracteis calicibusque setigeris.

Crescit: prope Tjikao.

Floret: Junio, etc.

Sect. 2. Apolepsis.

Corolla tubulosa, sursum ampliata; tubo incurvo; limbo quinquelobo, subaequali.

LEPIDAGATHIS REPANDA, Bl.

L: caule herbaceo adscendente geniculato-nodoso, foliis oblongis utrinque acuminatis repandis glabris infra canescentibus, spicis axillaribus terminalibusque tetragonis, bracteis cuneatis coloratis (inflorescentia hujus plantae omnino ad *Ruellias* nostras secundae sectionis spectat, capsularum loculis autem dispermis ab illis recedit).

Cres-

Crescit: ad ripas in montosis Parang Provinciae Tjanjor.

Floret: Majo, etc.

HYGROPHILA, R. Brown.

Calix tubulosus, semiquinquefidus, aequalis, demum quinquepartitus. *Corolla* ringens. *Stamina* quatuor, didynama; *antherarum* loculi parralleli. *Ovarii* loculi polyspermi. *Capsula* teretiuscula, dissepimento adnato. *Semina* retinaculis subtensa.

HYGROPHILA UNDULATA, Bl.

H: caule herbaceo inferne repente, foliis obovatis aut elliptico-lanceolatis integris hirsutis, capitulis axillaribus sessilibus.

Synon. Ruellia undulata, Vahl.

Crescit: in paludosis Bataviae.

Floret: Julio —— Septembri.

Variet. foliis longiter petiolatis oblongo-lanceolatis interdum obovatis subundulatis.

Crescit: circa Buitenzorg et Tjikao.

HYGROPHILA DIFFORMIS, Bl.

H: caule herbaceo procumbente, foliis lineari-lanceolatis integris hirsutis, capitulis axillaribus sessilibus.

Synon. Ruellia difformis, Linn. fil.

Cres-

Crescit: in paludibus Bataviae.

Floret: cum priori.

HYGROPHILA? PUSILLA, Bl.

H: caule herbaceo inferne repente, foliis subsessilibus lineari-lanceolatis angustis pube minuto adpressis, floribus subsolitariis axillaribus sessilibus.

Crescit: in Moluccis.

Floret: Augusto, etc.

NOMAPHILA, Bl.

Calix quinquepartitus, inaequalis; lacinia dorsali majore. *Corolla* ringens. *Stamina* quatuor, didynama, exserta. *Antherarum* loculi paralleli. *Capsula* teretiuscula, bilocularis, bivalvis. *Dissepimenta* adnata. *Semina* plura, retinaculis subtensa.

Genus *Ruelliae* diversum calice inaequali et corolla ringente.

NOMAPHILA CORYMBOSA, Bl.

Caulis herbaceus, ramosus, erectus; folia longiter petiolata, opposita, lanceolata, utrinque acuminata, integra, glabriuscula; corymbi axillares, dichotomi, sicut calices glanduloso-pilosi.

Crescit: in graminosis humidis prope Tjikao Provinciae Tjanjor.

Floret: Junio — Septembri.

BAR-

BARLERIA, Linn.

Calix profunde quadripartitus; laciniis interioribus angustioribus. *Corolla* infundibuliformis; limbo quinquelobo, subbilabiato, aestivatione imbricato. *Stamina* antherifera duo, exserta, cum rudimentis duobus in fundo tubi corollae. *Antherae* loculi insertione paralleli. *Ovarii* loculi dispermi. *Capsulae* sessilis dissepimenta adnata. *Semina* retinaculis subtensa.

BARLERIA PRIONITIS, Linn.

B: spinis axillaribus pedatis quaternis, ramulorum subgeminis sessilibus, foliis oblongo-lanceolatis margine subtusque pilis adpressis.

Crescit: in paludibus Bataviae, praecipue in hortis vulgatissima.

Floret: Gomo Landuk.

ACANTHUS, Linn.

Dilivaria, Juss.

Calix profunde quadripartitus; laciniis interioribus minoribus, inclusis. *Corolla* unilabiata. *Stamina* quatuor, antherifera, didynama. *Antherae* uniloculares, barbatae. *Stigma* bilobum. *Ovarii* loculi dispermi. *Dissepimenta* adnata. *Semina* retinaculis subtensa.

ACAN-

ACANTHUS ILICIFOLIUS, Linn.

A: caule fruticoso aculeato aut subinermi, foliis oblongis runcinatis sinuato-spinoso-dentatis passimque integris, spica multiflora, floribus tribracteatis.

Crescit: in terris adluvialibus paludosis.

Floret: omni fere tempore.

Nomen: Galli galli.

ACANTHUS EBRACTEATUS, Vahl.

A: caule fruticoso inermi, foliis oblongis integerrimis (planis) passimque spinoso-dentatis, *spica* multiflora, floribus unibracteatis.

Crescit: cum priori.

THUNBERGIA, Linn.

Calix brevis, bibracteatus, multifidus. *Corolla* tubulosa; tubo supra basin ampliato (hinc carinato); limbo quinquelobo, aequali. *Stamina* quatuor, didynama, inclusa. *Stigma* infundibuliforme, utrinque emarginatum (quasi bilobum). *Capsula* inferne globosa, superne compresso-rostrata, bilocularis. *Semina* in loculis gemina.

THUNBERGIA JAVANICA, Gaert. fil.

T: foliis cordato-ovatis acutis integerrimis supra scabris subtus puberulis, pedunculis folio brevioribus.

Maxi-

Maxime variat ratione expansionis foliorum atque pubescentiae. Interdum pagina infima foliorum est glabriuscula, nunc tomentosa; raro autem folia utrinque tomento sunt obsessa.

Crescit: in fructicetis et in segetibus frequens.

Floret: omni tempore.

Nomen: Patok manok; Patok gagak.

VERBENACEAE.

CLERODENDRUM, Linn.

Volkameriae Sp. Linn.

Calix campanulato-quinquedentatus aut-quinquefidus. *Corolla* tubo cylindraceo, saepius elongato; limbo quinquefido, aequali. *Stamina* quatuor, didynama, exserta, secunda. *Ovarium* quadriloculare, loculis uni-ovulatis. *Stigma* bifidum. *Drupa* baccata, calice saepius ampliato cincta, nucleis quatuor monospermis.

CLERODENDRUM FORTUNATUM, Linn.

C: foliis verticillatis ternis quaternisve lineari-lanceolatis integerrimis glabris, fasciculis pedunculatis axillaribus (calix campanulato-5-fidus, ad basin purpurascens; flores pallide flavi, tubo longissimo).

Cres-

Crescit: circa Linga Jattie ad rivulos spontaneum; in hortis saepe cultum.

Floret: omni tempore.

Nomen: Jure.

CLERODENDRUM INERME, Gaertn.

C: foliis oppositis oblongo-l. elliptico-lanceolatis basi attenuatis apice obtusiusculis integerrimis coriaceis glabris, pedunculis axillaribus, summis 3-floris, inferioribus bifidis 7-floris, calice campanulato obsolete 5-dentato (flores albi).

Crescit: in fruticetis maritimis insularum Javae, Moluccarum, etc.

Floret: omni tempore.

Nomen: Gambir laut.

Varietas: calicibus campanulatis obtuse dentatis.

Crescit: in sylvis littoralibus insulae Nusae Kambangae.

Synon.: *Volkameria inermis*, Linn.

CLERODENDRUM LAEVIFOLIUM, Bl.

C: foliis oppositis oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis integerrimis glaberrimis, panicula terminali brachiato, caule tetraedro (calix campanulatus profunde quinquefidus, purpurascens; flores albidi).

Crescit: in fruticetis montanis Salak, Gede, etc.

Floret: Martio, etc.

CLE-

CLERODENDRUM DISPARIFOLIUM, Bl.

C: foliis oppositis longiter petiolatis oblongis acuminatis medio ad apicem repando-dentatis altero minore, panicula terminali brachiata laxa, caule subtetragono (aff. C. calamitoso: calix quinquepartitus, laciniis lanceolatis acuminatis; flores pallide flaventes).

Crescit: in montanis Salak, Seribu, etc.

Floret: toto anno.

Varietas: foliis obsolete denticulatis.

Crescit: in montanis Seribu.

Observ.: folia ratione magnitudinis in hacce specie secundum locum natalem valde differunt; in sylvis altioribus plerumque repando-dentata sunt et in utraque pagina pube tenui obsessa; in sylvis contra humilioribus et locis calcareo-argillosis folia fere integerrima et glaberrima se ostendunt.

CLERODENDRUM MACROPHYLLUM, Bl.

C: foliis oppositis (majusculis) ovalibus utrinque acutiusculis integerrimis coriaceis glabris, panicula terminali brachiata (calix campanulatus, quinquefidus; corolla albida).

Crescit: in umbrosis montanis Proviaciarum occidentalium Javae.

Floret: Martio, etc.

Nomen: Ramak dagin lalakki.

CLERODENDRUM CALAMITOSUM, Linn.

C: foliis oppositis ovalibus utrinque acutis grosse inaequaliter dentatis in venis infra puberulis, panicula foliosa, caule tereti (calix profunde quinquefidus; flores albi).

Crescit: in hortis frequens.

Floret: toto anno.

CLERODENDRUM LANUGINOSUM, Bl.

C: foliis oppositis ovatis acuminatis basi interdum subcordatis remote denticulatis utrinque mollibus junioribus (subintegerrimis) ramulis calicibusque (externe) lanuginosis, pedunculis dichotomis (calix campanulatus, quinquefidus, laciniis acuminatis).

Crescit: in montosis insularum Moluccanarum.

Floret: toto anno.

CLERODENDRUM SERRATUM, Bl.

C: foliis oppositis oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis serratis glabris, panicula terminali brachiata (calix campanulatus, obsolete quinquedentatus).

Crescit: in montosis.

Floret: omni fere tempore.

Nomen: Lingugu.

Synon.: Volkameria serrata, Linn.

CLE-

CLERODENDRUM FRAGRANS, Willd.

C: foliis subrotundo - ovatis acutis repando - dentatis basi interdum subcordatis subtusque glandulosis utrinque pubescentibus, corymbo terminali hemisphaerico.

Crescit: in hortis colitur.

Floret: per totum annum.

CLERODENDRUM VILLOSUM, Bl.

C: villosum; foliis oppositis ovatis acuminatis basi plerumque cordatis integerrimis, panicula terminali, calicibus ampliatis quinquefidis tubo corollae subaequalibus (Rheed. 2, t. 25).

Crescit: in fruticetis argilloso-calcareis Provinciarum Buitenzorg ac Bantam.

Floret: omni fere tempore.

CLERODENDRUM INFORTUNATUM, Linn.

C: foliis oppositis acuminatis repando - denticulatis utrinque tenuiter tomentosis, panicula terminali (calix coloratus, parvus, puinquefidus; flores coccinei. Rumph. 4, t. 49).

Crescit: in hortis frequens.

Floret: omni tempore.

CLERODENDRUM PANICULATUM, Linn.

C: foliis oppositis subrotundo-cordatis quinquelobis glabriusculis, lobis ovatis denticulatis, panicula

brac-

brachiata maxima (calix coloratus, quinquefidus; flores aurantiaci).

Crescit: in hortis frequenter cultum.

Floret: toto anno.

Nomen: Kambang bugang; Warudogong.

VITEX, Linn.

Calix urceolatus, quinquedentatus. *Corollae* limbus bilabiatus; labium superius bi-, inferius trifidum. *Stamina* quatuor, exserta, didynama, adscendentia, *antherae* bilobae. *Ovarium* quadriloculare, loculis uniovulatis. *Stigma* semibifidum. *Drupa* baccata, nucleo quadriloculari (abortu uni-triloculari), loculis monospermis.

VITEX TRIFOLIATA, Linn.

V: foliis ternatis quinatisve, foliolis sessilibus oblongis acutis integerrimis subtus canescentibus, intermedio majore basi cuneato, panicula terminali erecta.

Crescit: in fruticetis humidis et ad ripas fluviorum.

Floret: omni tempore.

Nomen: Galing galing.

VITEX PUBESCENS, Vahl.

V: foliis ternatis quinatisve, foliolis elliptico-oblongis utrinque acutis integerrimis subtus puberulis, lateralibus exterioribus minoribus sessilibus inter-

me-

mediis breviter petiolatis, panicula terminali divaricata.

rescit: in fruticetis Provinciarum Krawang et Tjanjor frequens et etiam ad littora insulae Nusae Kambangae.

Floret: toto anno.

VITEX LEUCOXYLON, Linn. fil.

V: foliis ternatis quinatisve, foliolis petiolatis oblongis acutis (interdum acuminatis) integerrimis coriaceis glabris lateralibus minoribus, panicula terterminali pyramidata, drupis abortu monospermis.

Crescit: in sylvis montosis Provinciarum Buitenzorg, Bantam. etc.

Floret: Septembri, etc.

VITEX COFASSUS, Herb. Rwdt.

V: foliis simplicibus ternatisve oblongis acuminatis basi acutiusculis integerrimis glabris, panicula terminali pyramidata (*Cofassus*, Rumphii Herb. Amb. t. III, t. 14).

Crescit: in insulis Moluccanis.

Floret: toto anno.

Nomen: Caju Fassu.

VITEX MOLUCCANA, Bl.

V: foliis simplicibus subrotundo-ovatis aut ovalibus acutiusculis subintegerrimis coriaceis infra puberulis

rulis basique glandulosis, panicula terminali divaricata (Tittius, Rumph. Herb. Amb. t. III, t. 20).

Crescit: in Moluccanis insulis.

Floret: Augusto, etc.

Nomen: Caju Titti.

GMELINA, Linn.

Calix urceolatus, obsolete quadridentatus. *Corolla* tubulosa, sursum inflata; limbo bilabiato; labio superiore fornicato; inferiore trilobo, breviore. *Stamina* quatuor, didynama; *antherae* omnes bifidae (magnitudine inaequales). *Stigma* simplex. *Drupa* baccata, nuce triloculari; loculamento inferiore vacuo.

GMELINA ASIATICA, Linn.

G: foliis ovatis aut ovalibus acutis passim difformiter gibbosis subtus ramulisque tomentosis.

Crescit: in fruticetis uliginosis.

Floret: toto anno.

Nomen: . . . .

GMELINA PARVIFLORA, Roxb.

G: foliis ovatis tricuspidatis simplicibusve subtus glaucescentibus et glanduloso-punctatis et in venis ramulisque puberulis.

Crescit: circa Buitenzorg.

Floret: toto anno.

Nomen: . . . .

PREMNA, Linn.

Calix urceolatus, obsolete bilabiatus, quinquerarius 4- dentatus, interdum bivalvis. *Corolla* tubulosa, subbilabiata; labium superius fornicatum, integrum; inferius patens, trilobum. *Stamina* 4, subdidynama, exserta. *Ovarium* 4- loculare, loculis 1- ovulatis. *Stylus* filiformis. *Stigma* bifidum. *Drupa* baccata, nucleo quadriloculari (abortu 2-3-locul.); loculis monospermis. *Embryo* exalbuminosus, erectus.

PREMNA INTEGRIFOLIA, Linn.

P: foliis elliptico-oblongis acutis integerrimis (basi interdum subcordatis) glabriusculis, calicibus quadridentatis.

Crescit: in fruticetis montosis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Killeat.

Variet.: foliis subtus tomentosis.

Crescit: prope Tjiradjas Provinciae Krawang.

PREMNA SERRATIFOLIA, Linn.

P: foliis subrotundo-ovatis obtusis superne serratis glabris in axillis costarum infra pubescentibus, calice obsolete quadridentato.

Crescit: in fruticetis circa Bataviam, etc.

Floret: toto anno.

Nomen: Grigitang.

PREM-

PREMNA FOETIDA, Herb. Rwdt.

P: foliis ovalibus acuminatis superne repando-crenulatis glabris in axillis costarum infra pubescentibus, calicibus obsolete quinquedentatis subbilabiatis.

Crescit: in sylvis montosis.

Floret: toto anno.

Nomen: Kitai.

PREMNA PUBESCENS, Bl.

P: foliis ovalibus acuminatis superne repando-dentatis utrinque pubescentibus, calicibus quinquedentatis subbilabiatis (aff. *P. foetidae*).

Crescit: ad pedem montis Tjerimai.

Floret: omni tempore.

Nomen: Kisangat.

PREMNA TOMENTOSA, Willd.

P: foliis ovato-oblongis acuminatis subrepandis subtus tomentosis, calicibus quinquedentatis obsolete bilobis.

Crescit: in montanis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Bombulan.

PREMNA PARASITICA, Bl.

P: foliis (majusculis) ovalibus acutis integerrimis basi interdum subcordato-peltatis in venis utrinque margineque puberulis, calice bilobo.

Cres-

Crescit: in sylvis montosis supra arbores parasitica.

Floret: Novembri, etc.

Nomen: Kijatie aroy.

CALLICARPA, Linn.

Calix urceolatus, quadridentatus aut quadrifidus, persistens. *Corolla* infundibuliformis; limbo quadripartito, regulari. *Stamina* quatuor, basi tubi inserta, aequalia, exserta. *Stylus* exsertus, *stigmate* obtusiusculo. *Drupa* baccata, ossiculis quatuor monospermis.

CALLICARPA CANA, Linn.

C: ramulis teretibus pulverulento-tomentosis, foliis ovatis acutiusculis basi cuneatis integerrimis obtuse-mucronulato-denticulatis supra venosis subtus reticulatis pilisque stellatis tomentoso-canis, cymis dichotomis petiolo subaequalibus.

Crescit: in montanis.

Floret: eodem tempore.

CALLICARPA LONGIFOLIA, Lam.

C: ramulis subtetragonis fusco-tomentosis, foliis oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis serrulatis basi apiceque integerrimis subtus pube stellari subtomentosis, cymis dichotomis axillaribus petiolo subaequalibus.

Cres-

Crescit: in fruticetis montosis.

Floret: toto anno.

Nomen: Katumpan.

Variet. a. foliis longiter acuminatis, serraturis distinctioribus, cymis laxis petiolo longioribus.

Crescit: in terris argillosó - calcareis.

Variet. b. foliis minute sérrulatis glabriusculis.

Crescit: in fruticetis montanis Seribu circa Rompien.

CALLICARPA ALBIDA, Bl.

C: ramulis obsolete tetragonis cinereo-farinosis, foliis lanceolatis exigue denticulatis utrinque *acuminatis* apice obtusiusculis basique integerrimis *subtus* albidis et tenuissime tomentosis, cymis dichotomis axillaribus interdum supraaxillaribus petiolo subaequalibus (accedit ad C. longifoliam).

Crescit: in montosis.

Floret: omni tempore.

CALLICARPA DENTATA, Roth.

C: ramulis teretibus dense fusco-tomentosis, foliis ovato-oblongis acuminatis basi rotundatis acute dentatis basi apiceque integerrimis infra pilis stellatis subtomentosis, cymis dichotomis petiolo longioribus supraaxillaribus.

Crescit: in montosis.

Floret: omni tempore.

CALLICARPA HEYNII, Roth.

C: ramulis tetragonis dense fusco-tomentosis, foliis ovatis acutis basi angustatis inaequaliter dentatis apice basique integerrimis supra reticulato-rugosis subtus pube stellari albido-tomentosis, cymis dichotomis axillaribus longitudine petiolorum.

Crescit: in fruticetis montanis Provinciae Tjanjor.

Floret: omni tempore.

GEUNSIA, Bl.

Calix turbinatus, obsolete quinquedentatus. *Corolla* tubo cylindrico; limbo quinquefido, revoluto. *Stamina* quinque, exserta; *filamenta* tubi basi inserta; *antheris* poris geminis superne dehiscentibus. *Stigma* subpeltatum. *Drupa* baccata, umbilicata, putamine quadriloculari, loculis bipartibilibus monospermis.

GEUNSIA FARINOSA, Bl.

G: foliis oppositis alternisve ovato-oblongis acuminatissimis subtus reticulatis et farinoso-subtomentosis, cymis dichotomis axillaribus divaricatis.

Crescit: in sylvis altioribus Provinciarum Buitenzorg, Tjanjor, Krawang, etc.

Floret: Augusto, etc.

Nomen: Kihu-ut.

TEC-

TECTONA, Linn. fil.

Calix campanulatus, 5-6-fidus; laciniis patentibus. *Corolla* rotata; tubo brevi; limbo 5-6-partito, plano. *Stamina* 5-6, laciniis corollae alterna, exserta; filamentis tubo corollae insertis; antheris introrsum incumbentibus. *Ovarium* quadriloculare, loculis 1-ovulatis. *Stylus* exsertus, semibifidus. *Drupa* suberosa, in calice membranaceo inflato, nucleo quadriloculari (abortu triloculari). *Semina* solitaria, embryone exalbuminoso erecto.

TECTONA GRANDIS, Linn. fil.

T: foliis parabolicis acutis (summis subrotundo-ovatis basi subcuneatis) rigidis supra glabris (junioribus scaberrimis) subtus reticulatis et tenuiter tomentosis, panicula terminali brachiata maxima.

Crescit: in sylvis orientalibus Javae vulgatissima; in Provinciis occidentalibus minus frequens.

Floret: per totum fere annum.

Nomen: Jati; Djati.

AVICENNIA, Linn.

Calix quinquepartitus, persistens. *Corolla* tubo brevi, superne ampliato; limbo quadrilobo, patente, subinaequali. *Stamina* 4, superne tubo inserta, erecta, subaequalia, exserta. *Ovarium* semibiloculare, loculis biovulatis. *Stylus* brevis; *stigmate* semibifido. *Fructus* coriaceus, demum rumpens, mo-

no-

nospermus. *Embryo* exalbuminosus, erectus. *Cotyledones* reniformes, conduplicatae, maximae. *Radicula* parva, villis cincta.

AVICENNIA TOMENTOSA, Linn.

A: foliis obovato-cuneatis obtusis subtus glauco-tomentosis.

Crescit: in maritimis Javae.

Floret: omni tempore.

Nomen: Api api.

AVICENNIA ALBA, Bl.

C: foliis oblongo-lanceolatis acutis l. obtusiusculis glabris subtus niveis.

Crescit: ad littora insulae Nusae Kambangae.

Floret: toto anno.

Nomen: Api api.

LIPPIA, Linn.

Calix 4-5-dentatus, demum bivalvis. *Corolla* tubo superne ampliato; limbo bilabiato; labium superius emarginatum, inferius trifidum. *Stamina* 4, didynama, inclusa. *Stigma* depresso-obtusum, rarius lineare. *Drupa* exsucca, calice bivalvi inclusa, bilocularis; loculis monospermis.

LIPPIA NODIFLORA, Rich.

L: caule herbaceo-repente, foliis obovato-cuneatis apicem versus serratis strigoso-puberulis, capitu-

lis

lis ovato-conicis longiter pedunculatis, bracteis cuneatis acutis.

Crescit: in graminosis juxta Bataviam.

Floret: Majo, etc.

LABIATAE.

ZIZIPHORA, Linn.

Calix tubulosus, striatus, quinquedentatus, fauce villosus. *Corolla* bilabiata; labio superiore reflexo, integro; inferiore trilobo. *Stamina* fertilia duo, vix exserta; *antherae* sagittatae. *Stigma* inaequali-bifidum.

ZIZIPHORA JAVANICA, Bl.

Z: floribus capitato-spicatis terminalibus, bracteis subulatis ciliatis, calicibus villosis, foliis petiolatis ovatis extrorsum grosse serratis utrinque caulibusque prostratis pubescentibus.

Crescit: in cacumine montis ignivomi Tjerimai Provinciae Cheribon.

Floret: Octobri, etc.

NEPETA, Linn.

Calix tubulosus, quinquedentatus, subaequalis. *Corollae* tubus calice longior; limbo bilabiato; labio

bio superiore emarginato; inferiore semitrilobo; lobis lateralibus minoribus, reflexis. *Stamina* quatuor, didynama; approximata.

NEPETA DISTICHA, Linn.

N: foliis ovatis grosse crenatis basi integerrimis utrinque mollibus, spicis verticillatis secundis bipartitis (an legitime hujus seu *Ballotae* generis? *Calix* quinquefidus, aequalis, obsolete quinquegonus. *Corolla* bilabiata, fauce villosa; tubo intus squamis 2 ciliatis instructo; labio superiore obtuso, margine reflexo; inferiore majore, trilobo; laciniis lateralibus reflexis; intermedia majore, emarginata. *Stamina* didynama, approximata, antice barbata, post deflorationem ad latus non reflexa. *Antherae* staminum longiorum uniloculares, reliquorum didymae).

Crescit: in locis humidis et juxta vias prope Bataviam.

Floret: toto fere anno.

Nomen: Kihilut.

Syn.: Ballota disticha, Linn.

NEPETA MALABARICA, Linn.

N: foliis ovatis utrinque acutis grosse serratis basi integerrimis utrinque pubescentibus, capitulis bifidis verticillatis axillaribus (aff. praecedenti, sed verticillis completis, et remotioribus diversa.

Flores

versa. Flores sunt purpurascentes et respectu corollae structuram cum *N. disticha* plane conveniunt).

Crescit: in pratis circa Bataviam et ad rivulos prope Buitenzorg.

Floret: omni tempore.

Nomen: Kihilut.

BYSTEROPOGON, L' Herit.

Calix tubulosus, quinquedentatus, aequalis; fauce villis instructa. *Corolla* subbilabiata; labio superiore bi-, inferiore trifido. *Stamina* quatuor, didynama, distantia, subinclusa.

BYSTEROPOGON GRAVEOLENS, Bl.

B: caule erecto ramoso pilosiusculo, foliis ovatis inferioribus subcordatis duplicato-serrulatis subpubescentibus, capitulis pedunculatis axillaribus solitariis, calicibus pilosis aristato-dentatis (aff. *B. suaveolenti*).

Crescit: juxta Bataviam locis umbratis humidis.

Floret: Septembri, etc.

ELSHOLTZIA, Willd.

Barbula, Lour.

Calix tubulosus, quinquedentatus; dentibus subaequalibus. *Corollae* labium inferius longius, concavum, subintegerrimum; superius fornicatum, semi-

qua-

quadrifidum. *Stamina* didynama, labio inferiore inclusa, aut distantia; *antherae* globosae, uniloculares, nudae. *Stigma* semibifidum.

SECT. RABDOSIA.

Stamina declinata, labio inferiore inclusa.

ELSHOLTZIA JAVANICA, Bl.

E: paniculis virgatis foliosis, pedicellis subumbellatis, foliis ovato-oblongis grosse dentatis utrinque pubescentibus.

Crescit: in paludis montanis.

Floret: Aprili, etc.

POGOSTEMON, Desf.

Calix tubulosus. quinquedentatus; dentibus subaequalibus. *Corolla* bilabiata; labio superiore trilobo; inferiore integro, indiviso. *Stamina* quatuor, didynama, subincurva, antice barbata aut nuda.

POGOSTEMON MENTHOIDES, Bl.

P: caule herbaceo, foliis ovatis utrinque acutiusculis supra basin duplicato-dentatis pubescentibus, spica terminali elongata simplici, verticillis approximatis, staminibus nudis.

Crescit: in sylvis umbrosis humidis montis Gede.

Floret: Majo, etc.

MEN-

MENTHA, Linn.

Calix quinquedentatis, striatus. *Corolla* calice parum longior, quadrifida; lacinia superiore latiore, emarginata. *Stamina* distantia.

MENTHA JAVANICA, Bl.

M: floribus capitatis, foliis lanceolatis medio ad apicem distanter serratis utrinque puberulis, caule obverse hirsuto, staminibus exsertis (maxime accedit ad *M. acutifoliam*).

Crescit: locis humidis circa Buitenzorg et in uliginosis prope Tugu.

Floret: omni tempore.

Nomen: Pu-gankut.

DYSOPHYLLA, Bl.

Calix fructiferus clausus, quinquefidus; laciniis aequalibus, ciliatis. *Corolla* tubulosa, quadrifida; laciniis aequalibus, erectiusculis. *Stamina* quatuor, subdidynama, exserta, declinata, medio barbata. *Stylus* longitudine staminum; *stigmate* semibifido. *Akenia* quatuor, receptaculo carnoso insidentia.

Genus *Menthae* proximum, calice fructifero clauso, receptaculo carnoso-tumido ac staminibus declinatis barbatis distinctum.

DYSOPHYLLA AURICULARIA.

D: pilosa; foliis ovato-oblongis grosse serratis sessilibus, floribus glomerulato-spicatis (Rumph. Hort. Amb. 6. t. 16. fig. 2).

Cres-

Crescit: in fossis et ad margines rivulorum in Java
et in Moluccis.

Floret: toto anno.

Nomen: Sulanking.

TEUCRIUM, Linn.

Calix tubulosus, quinquedentatus aut quinquefidus. *Corolla* tubo brevi; labio superiore abbreviato, bifido; labio inferiore trilobo; lobo intermedio majore. *Stamina* quatuor, didynama, e fissura labii superioris exserta.

TEUCRIUM VISCIDUM, Bl.

T: foliis ovatis grosse inaequaliter serratis rugosis, racemis axillaribus terminalibusque secundis calicibusque viscido-pubescentibus, bracteis lanceolatis longitudine calicis, caule tetragono subramoso (aff. T. lusitanico).

Crescit: in humidis montanis prope Tugu ad pedem
montis Pangurangu.

Floret: Aprili, etc.

LEONURUS, Linn.

Calix tubulosus, quinquedentatus; dentibus acuminatis aut longiter aristatis, subaequalibus. *Corollae* tubus calice parum longior; limbo bilabiato; labio superiore integro, concavo l. planiusculo; inferiore trilobo; lobo medio subindiviso. *Stamina* quatuor, didynama, conniventia; antherarum loculi approximati.

LEO-

LEONURUS SIBIRICUS, Linn.

L: foliis ternatim sectis, segmentis incisis, calicibus strigoso-puberulis aristato-dentatis, labio corollae superiore concavo recto.

Crescit: in graminosis juxta Bataviam.

Floret: toto anno.

LEONURUS JAVANICUS, Bl.

L: foliis ovato-oblongis inaequaliter dentatis, calicibus strigoso-puberulis, dentibus calicinis acuminatis patentibus, labio corollae superiore concavo emarginato, lacinia intermedia labii inferioris rotundato crenulata, lateralibus acutiusculis.

Crescit: in umbrosis montanis Javae occidentalis.

Floret: Septembri, etc.

Nomen: Tji-tja bian utang.

LEONURUS OBLONGIFOLIUS, Bl.

L: foliis oblongis acuminatis inaequaliter denticulatis, calicibus pilosissimis, dentibus calicinis subulatis, lacinia intermedia corollae labii inferioris rotundata crenulata, lateralibus acutis.

Crescit: ad ripas fluvii Tjapus in montosis Salak.

Floret: Octobri, etc.

Nomen: Kibulu.

PHLOMIS, Linn.

Leucas, Rob. Br.

Calix tubulosus, striatus, 5-10-dentatus, ore truncatus aut obliquus. *Corolla* ringens; labio superiore fornicato, compresso, integro, villoso; inferiore trifido; lacinia intermedia majore. *Stamina* quatuor, didynama labio superiori inclusa. *Antherarum* loculi divergentes.

PHLOMIS LINIFOLIA, Roth.

P: caule erecto ramoso, ramulis foliisque lineari-lanceolatis distanter serrulatis puberulis, verticillis subfastigiatis, calicibus ovatis obliquis suboctodenticulatis glabriusculis, dente supremo majore.

Crescit: locis apricis et incultis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Daun Setan.

PHLOMIS CHINENSIS? Retz.

P: caule ramoso scandente, ramis ad angulos obverse pilosis, foliis ovatis grosse obtuse serratis basi acutiusculis et integerrimis utrinque pubescentibus, verticillis 6-10-floris, calicibus oblongis pubescentibus 10-dentatis, dentibus subulatis alternis brevioribus.

Crescit: inter frutices ad ripas fluviorum.

Floret: Junio, etc.

Va-

Variet.: foliis minoribus utrinque molliter pubescentibus.

Crescit: in declivitatibus intra montem Burangrang et Tankuwan Prahu.

PHLOMIS CEPHALOTES. Roth.

Variet. caule hirto, foliis oblongo-lanceolatis grosse serratis utrinque pubescentibus, floribus dense capitatis terminalibus, bracteis subulatis, calicibus oblongis obliquis octodentatis superne pilosis, dentibus subulatis subaequalibus.

Crescit: in terris calcareo-argillosis circa Rompien, Bataviam, etc.

Floret: toto anno.

MELISSA, Linn.

Calix labio superiore plano, tridentato; inferiore bifido. *Corolla* bilabiata; labio superiore subfornicato, emarginato; inferiore patente, trilobo; *lobo* intermedio obcordato. *Stamina* quatuor, didynama, assurgentia.

MELISSA HIRSUTA, Bl.

M: capitulis verticillatis axillaribus, foliis ovato-oblongis obtuse serratis calicibusque hirsutis (aff. M. officinali).

Crescit: in cacumine montis ignivomi Tjerimai Provinciae Cheribon.

Floret: forte per totum annum.

ORI-

ORIGANUM, Linn.

Flores dense spicati, bracteis imbricatis suffulti. *Calix* varius, nunc bivalvis, nunc latere fissus, aut quinquedentatus. *Corolla* bilabiata, subaequalis; labio superiore bi-, inferiore trifido.

ORIGANUM BENGHALENE, Burm.

O: foliis ovatis basi in petiolum angustatis grosse inaequaliter dentatis glabriusculis, floribus capitato-spicatis, bracteis ovatis villosiusculis.

Crescit: in humidis ad pedem montis Gede.

Floret: tempestate pluviali.

OCYMUM, Linn.

Calix bilabiatus; labio inferiore diviso (quadrifido). *Corollae* labium superius quadrifidum; inferius integrum, angustum. *Stamina* quatuor, didynama, declinata, quorum breviora ad basin appendiculata, aut barbata, rarius edentula (Species quae ab Ocymis veris etiam ob structuram peculiarem corollae et interdum antherarum secernenda sunt); *antherae* uniloculalres (in O. grandifloro l'Herit. biloculares), imberbes.

Sect. I. Ocyma vera. Stamina breviora basi appendiculata aut barbata.

OCYMUM MONACHORUM, Linn.

O: foliis ovalibus obtusiusculis l. utrinque acutis distanter serratis puberulis, petiolis ramulisque teretibus et calicibus inferne pilosiusculis, racemis

com-

compositis terminalibus, verticillis distinctis sex-floris, bracteis subcordatis sessilibus, calicis labio inferiore quadridentato aequali, staminibus edentulis alternis basi barbatis.

Crescit: juxta vias in siccis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Sarawang.

OCYMUM GRATISSIMUM, Linn.

O: foliis lanceolato-ovatis utrinque acuminatis supra basin grosse obtuse serratis supra ad costam et in venis subtus puberis, petiolis junioribus ramulisque tetragonis subtomentosis, racemis terminalibus subsimplicibus, verticillis distinctis sex-floris, bracteis ovato-oblongis acuminatis subsessilibus, calicis labio inferiore tridentato subaequali, dente intermedio semibifido.

Crescit: in hortis.

Floret: omni tempore.

OCYMUM BASILICUM, Linn.

Variet. a. foliis oblongo-lanceolatis utrinque acuminatis medio ad apicem serrulatis glabriusculis, racemis terminalibus strictis, verticillis remotis sexfloris, bracteis lanceolatis cum calice pubescente ciliatis, calicis labio inferiore quadridentato, dentibus intermediis majoribus.

Cres-

Crescit: in hortis colitur.

Floret: per totum annum.

Nomen: Salassie.

Variet. b. foliis lanceolato-ovatis utrinque acutis medio ad apicem serrulatis in costis infra scabriusculis, racemo stricto, verticillis remotis sexfloris, bracteis lanceolatis et calice piloso ciliatis, calicis labio inferiore quadridentato, dentibus intermediis longioribus.

Crescit: in hortis etiam sub nomine Salassie colitur.

OCYMUM BRACHIATUM, Bl.

O. foliis lanceolato-ovatis utrinque acutiusculis supra basin remote serrulatis margine et in costis infra puberulis, ramis fastigiatis tetragonis obverse hispidulis, racemis simplicibus, verticillis distinctis sexfloris, bracteis ovatis petiolatis cum calice pubescente ciliatis, calicis labio inferiore quadridentato, dentibus intermediis parum longioribus.

Crescit: locis siccis circa Bataviam.

Floret: omni tempore.

OCYMUM ARISTATUM, Bl.

O. foliis ovatis obtusis repando-crenulatis basi attenuatis integerrimis margine et in venis infra puberulis, ramulis tetragonis et racemo subsimplici obverse pubescentibus, verticillis remotis sexflo-

ris,

ris, bracteis ovatis acuminatis ciliatis sessilibus, calicis labio inferiore quadridentato, dentibus intermediis longiter aristatis.

Crescit: circa Bataviam in graminosis.

Floret: omni tempore.

SECT. 2. ONTHOSA.

Corolla quadrifida, subbilabiata. Stamina edentula.

OCYMUM POLYSTACHIUM, Linn.

Variet.: foliis ovatis acuminatis obtuse serratis basi cuneatis integerrimis glabriusculis, racemis paniculatis secundis et ramulis tetraedris cum calicibus muricato-scabris, verticillis approximatis multifloris, bracteis minutis, calicis labio inferiore quadridentato aequali.

Crescit: in humidis juxta Bataviam.

Floret: toto anno.

Nomen: Wangung langit.

OCYMUM ACROCEPHALUM, Bl.

O: caule diffuso tetragono, foliis lineari-lanceolatis grosse serratis, floribus dense capitatis terminalibus, bracteis ovatis nervosis cinctis (species *O. capitellato* aliqui affinis et forsan a reliquis *Ocymis* sejungendad).

Crescit: in graminosis humidis circa Rompien.

Floret: omni tempore.

SECT. 3.

Sect. 3. Mecistosa.

Genitalia longissima. Stamina edentula. Antherae biloculares.

OCYMUM GRANDIFLORUM, L'. Herit.

O: caule fruticuloso tetragono, foliis ovatis obtuse serratis utrinque acutis integerrimis glabriusculis, recemis terminalibus simplicibus, verticillis remotis sexfloris, bracteis ovatis sessilibus, calicis labio inferiore quadridentato, deutibus intermediis longiter aristatis.

Crescit: ad rivulos locis umbrosis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Kumies Kutjien.

Variat floribus albidis et lilacinis.

PLECTRANTHUS, L'. Herit.

Ocymi Sp. Linn.

Calix bilabiatus, labio inferiore diviso (quadrifido, laciniis intermediis plerumque productioribus), striatus. *Corollae* labium superius trifidum, lacinia media bifida; inferius longius, integrum, plerumque concavum. *Stamina* quatuor, didynama, declinata; filamentis edentulis, basi saepius monadelphis; antheris unilocularibus, imberbibus.

PLECTRANTHUS MACROPHYLLUS, Bl.

P: calicis hirsuti labio inferiore trifido, lacinia intermedia longiore semibifida, filamentis basi mo-

nadel-

nadelphis, verticillis distinctis, pedicellis ramosis, foliis subrotundo-ovatis acutis inaequaliter obtuse serratis basi vix attenuatis integerrimis utrinque puberulis (accedit ad P. ingratum; folia infra purpurascentia).

Crescit: in humidis sylvaticis montosis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Djewer Kottok bezaar.

PLECTRANTHUS INGRATUS, Bl.

P: calicis hirsuti labio inferiore trifido, lacinia intermedia elongata semibifida, filamentis basi monadelphis, verticillis distinctis, pedicellis subramosis, foliis ovatis grosse crenatis basi cuneatis integerrimis utrinque puberulis (folia utrinque atro-purpurascentia).

Crescit: in montosis Provinciarum occidentalium Javae.

Floret: omni tempore.

Nomen: Djewer Kottok.

PLECTRANTHUS GALEATUS, Vahl.

P: calicis hirsuti labio inferiore trifido, lacinia intermedia longiore bifida, filamentis basi monadelphis, verticillis distinctis, pedicellis ramosis, foliis ovatis acuminatis basi rotundatis subcordatisve exserte acute serratis utrinque puberulis (aff. P. macrophyllo et P. ingrato).

Cres-

Crescit: in humidis umbratis montanis.

Floret: omni fere tempore.

Nomen: Djewer Kottok gunung.

PLECTRANTHUS SCUTELLARIOIDES, Bl.

P: calicis hirsuti labio inferiore trifido, lacinia intermedia longiore semibifida, filamentis basi monadelphis, verticillis distinctis, pedicellis racemosis secundis, foliis ovatis acuminatis grosse obtuse serratis basi acutis et integerrimis utrinque puberulis (folia supra maculis atro-purpureis picta).

Crescit: in hortis colitur.

Floret: toto anno.

Nomen: Djewer Kottok mirha.

PLECTRANTHUS BICOLOR, Bl.

P: calicibus et staminibus praecedentium, verticillis distinctis, pedicellis ramoso-bifidis, foliis (disparis) ovatis acuminatis crenatis basi rotundatis v. inaequali-attenuatis et integerrimis utrinque puberulis (folia infra purpurascentia; aff. P. macrophyllo).

Crescit: ad pedem montis Salak.

Floret: omni tempore.

Nomen: Tjawer Kottok gunung.

Va-

Variet.: foliis minoribus utrinque acuminatis rarius ad basin rotundatis costis infra purpurascentibus.

Crescit: cum priori.

PLECTRANTHUS LACINIATUS, Bl.

P: calicis hirsuti labio inferiore trifido, lacinia intermedia semibifida longiore, filamentis basi monadelphis, verticillis distinctis, pedicellis subramosis secundis, foliis ovatis acuminatis laciniatis aut inciso-serratis basi acutis et integerrimis utrinque puberulis (an varietas P. scutellarioidis? folia supra maculis purpurascentibus picta).

Crescit: in hortis colitur.

Floret: omni tempore.

PLECTRANTHUS TUBEROSUS, Bl.

P: calicibus et staminibus praecedentium, verticillis distinctis, pedicellis 1-floris, foliis ovatis *crenatis* basi cuneatis integerrimis utrinque scabriusculis.

Crescit: in hortis colitur.

Floret: Aprili—Augusto.

Nomen: Knmmuli java.

MESONA, Bl.

Calix bilabiatus; labio superiore diviso; inferiore minimo, demum inflexe. *Corollae* labium superius fornicatum; inferius longius, indivisum. *Stamina* di-

dyna-

dynama, declinata, quorum breviora basi appendiculata. *Antherae* uniloculares, imberbes.

Genus medium inter *Ocymum* et *Scutellariam*.

Herba inodora, foliis ovato-oblongis dentatis rugosis pilosiusculis, floribus dense verticillato-spicatis, verticillis bracteatis, pedicellis fasciculatis.

MESONA PALUSTRIS.

Crescit: in paludosis circa Buitenzorg.

Floret: omni tempore.

SCUTELLARIA, Linn.

Calix bilabiatus, gibbus, fructifer clausus; labiis indivisis; superiore intus fornicato. *Corolla* elongata, ringens, fauce ampliata, compressa; labio superiore galeato; inferiore trifido, lacinia intermedia emarginata. *Stamina* quatuor, didynama.

SCUTELLARIA INDICA, Linn.

S: foliis ovatis obtusis basi subcordatis grosse crenulatis in venis infra puberulis, floribus verticillato-spicatis terminalibus.

Crescit: ad sepes circa Tugu Provinciae Buitenzorg.

Floret: omni tempore.

PRASIUM, Linn.

Calix corolla amplior, supra parum longius trifidus, infra bifidus. *Corolla* calice multo longior; fauce inflata; limbo bilabiato; labio superiore for-

nica-

bicato, emarginato; inferiore majore, trilobo; lobo medio productiore. *Stamina* quatuor, didynama, adscendentia; *antherae* biloculares, loculis parallelis. *Stigma* semibifidum. *Akenia* quatuor, subbaccata.

PRASIUM JAVANICUM, Bl.

P: foliis (majusculis) oblongis utrinque acuminatis denticulatis supra hirsutis subtus pube stellari subtomentosis, floribus subfasciculatis axillaribus.

Crescit: in sylvis montosis humidis.

Floret: omni tempore.

Nomen: Kalidung.

PRASIUM PHLOMOIDES, Herb. Reinwdt.

P: foliis oblongis utrinque acutis denticulatis supra pilosis infra dense stellato-tomentosis, floribus fasciculatis axillaribus.

Crescit: in sylvis montosis altioribus.

Floret: omni fere tempore.

Nomen: Kipool.

ACHYROSPERMUM, Bl.

Calix corolla amplior, subbilabiatus; labio superiore erecto, trifido; inferiore parum breviore, patente, bifido. *Corolla* calice longior, tubulosa; limbo bilabiato; labio superiore abbreviato, erecto, emarginato; inferiore semitrifido, lobo intermedio majore, concavo. *Stamina* quatuor, subaequalia,

ads-

adscendentia; *antherae* uniloculares. *Akenia* quatuor, calice persistente inclusa, superne arillo paleacco coronata.

Herbae, foliis oppositis dentatis molliter pubescentibus, floribus verticillato-spicatis terminalibus.

ACHYROSPERMUM DENSIFLORUM.

A: spica cylindracea densiflora, bracteis multifloris, foliis obovato-oblongis acutis basi integerrimis.

Crescit: ad margines rivulorum circa Linga Jattie Provinciae Cheribon.

Floret: Septembri, etc.

ACHYROSPERMUM PHLOMOIDES.

A: spica laxa, bracteis unifloris basi intus biglandulosis, foliis obovato-obtusis basi integerrimis.

Crescit: in sylvis altioribus humidis montis Burangrang.

Floret: Augusto, etc.

BORAGINEAE.

EHRETIA, Linn.

Calix quinquefidus aut quinquedentatus. *Corolla* infundibuliformis; limbo quinquefido. *Stamina* exserta. *Antherae* incumbentes. *Ovarium* 2-loculare, loculis bipartibilibus, 2-ovulatis, ovulis ab axe remo-

motis. *Stylus* exsertus, bifidus; *stigmata* obtusa. *Drupa* dipyrena; ossiculis bilocularibus, loculis monospermis.

EHRETIA JAVANICA, Bl.

E. foliis alternis ovalibus utrinque attenuatis integerrimis glabris, corymbis lateralibus terminalibusque divaricatis, calicibus profunde quinquefidis, laciniis acuminatis (arbor 60 ped.).

Crescit: in sylvis montanis occidentalibus.

Floret: Novembri.

Nomen: Sikup Burrum.

EHRETIA DICHOTOMA, Bl.

E. foliis oblongis acuminatis integerrimis coriaceis glabris, corymbis terminalibus dichotomis, floribus secundis, calicibus obtuse-dentatis.

Crescit: in sylvis altioribus montis Burangrang.

Floret: Junio, etc.

CORDIA, R. Brown.

Calix tubulosus, quinque-raro quadri-aut tridentatus. *Corolla* infundibuliformis; limbo 5-8-fido. *Stamina* numero laciniarum, raro plura. *Stylus* dichotomus. *Stigmata* quatuor. *Drupa* nucleo quadri-aut abortu 1-3-loculari, loculis monospermis. *Cotyledones* plicatae.

COR-

CORDIA RUMPHII, Bl.

C: foliis longiter petiolatis ovato-oblongis acuminatis basi attenuatis subaequalibus subrepandis supra glabriusculis ad axillas nervorum infra pubescentibus, corymbis longitudine petiolorum, calicibus esulcis tridentatis intus tomentosis (aff. *C. Sebestenae. Novella nigra* Rumph. amb. II, pag. 226, t. 75).

Crescit: in insulis Moluccanis.

Floret: Augusto, etc.

Nomen: Baru laut; Kanawan.

CORDIA SUAVEOLENS, Bl.

C: foliis alternis ovatis aut ovato-oblongis obtusiusculis basi parum attenuatis subaequalibus integerrimis l. subrepando-angulatis supra glabris in axillis nervorum infra tomentosis, corymbis terminalibus, floribus spicatis secundis, tubo corollae calice campanulato esulco externe pubero incluso (accedit ad *C. indicam* et *C. domesticam*; arbor 40 ped.).

Crescit: in sylvis montanis Provinciarum occidentalium Javae insulae.

Floret. Octobri, etc.

CORDIA BANTAMENSIS, Bl.

C: foliis ultimis subverticillato-ternis ovalibus obtusiusculis subintegerrimis coriaceis supra glabris subtus tomentosis, corymbis terminalibus dicho-

to-

tomis divaricatis, calice esulco campanulato 3–5-dentato sericeo-tomentoso (arbor 30 ped.).

Crescit: prope Tjikandie.

Floret: Decembri, etc.

Nomen: Kandal.

CORDIA? DUBIOSA, Bl.

C: foliis elliptico-oblongis obtuse acuminatis basi acutiusculis setaceo-serratis (serraturis barbatis) supra laevibus subtus pilis raris obsessis, calice fructigero tubuloso striato.

Crescit: in sylvis Tjiangassae Provinciae Bantam.

Floret: . . . ; Januario fruget.

TOURNEFORTIA, Linn.

Calix quinquepartitus raro quadripartitus. *Corolla* hypocrateriformis aut subrotata, quinquefida raro quadrifida; fauce nuda. *Stamina* quinque, *raro* quatuor, inclusa. *Ovarium* annulo brevi cinctum. *Stigma* subconicum, aut semibifidum (in T. argentea et T. tetranda). *Drupa* baccata, ossiculis 2 (in T. argentea interdum 3) bilocularibus, loculis monospermis.

TOURNEFORTIA ARGENTEA, Linn.

T: caule erecto, foliis ultimis obovatis sericeo-velutinosis, cymis decompositis, corolla campanulato-rotata, stigmate sessili semibifido.

Cres-

Crescit: ad littora insularum Javae ac Nusae Kambangae.

Floret. forte omni tempore.

Nomen: Tambakkoan.

TOURNEFORTIA TETRANDRA, Bl.

T: caule sarmentoso scabro, foliis ovato-oblongis acuminatis integerrimis supra glabris subtus scabriusculis, cymis terminalibus dichotomis aut multifidis, floribus secundis sessilibus tetrandris, corollae tubo tetragono, stigmate sessili bifido (aff. *T. sarmentosae* Lam).

Crescit: in fruticetis montanis,

Floret: Decembri, etc.

Nomen: Ojot Sisier.

Varietas hirsuta: ramis foliis pedunculisque hirsutissimis.

Crescit: in Moluccanis insulis.

TIARIDIUM, Lehm.

Calix quinquepartitus, persistens. *Corolla* hypocrateriformis; tubo angulato, superne sensim coarctato; limbo quinqueradiato, undulato, plano, edentulo. *Stamina* inclusa. *Stylus* brevis. *Stigma* capitatum. *Nuces* quatuor, biloculares, cohaerentes, basi clausae, loculo dorsali monospermo, altero ventrali vacuo.

TIA-

TIARIDIUM INDICUM, Lehm.

T: caule erecto pilosiusculo, foliis ovatis acutis undulatis basi in petiolum decurrentibus rugosis, corollae tubo calice duplo longiore.

Crescit: locis incultis et in ruderatis frequens.

Floret: omni tempore.

Nomen: Ekkor anjing.

TIARIDIUM VELUTINUM, Lehm.

T: caule erecto piloso, ramis decumbentibus, foliis ovatis obtusiusculis undulatis rugosis basi in petiolum oblique-decurrentibus, tubo calice paulo longiore.

Crescit: cum priori.

Floret: eodem tempore.

Nomen: Buntut tikus.

ECHINOSPERMUM, Lehm.

Calix quinquepartitus. *Corolla* hypocrateriformis; limbo quinquepartito; fauce fornicibus clausa. *Stamina* inclusa; *antherae* introrsum incumbentes. *Stigma* capitatum. *Nuces* quatuor, echinatae, imperforatae, columnae centrali adnatae.

ECHINOSPERMUM JAVANICUM, Lehm.

E: foliis lanceolatis supra strigosis subtus hirsutis, racemis laxis bifidis secundis ebracteatis, nucibus depressis aculeis glochidatis obsessis.

Cres-

Crescit: locis apricis montium Gede, Salak, etc.

Floret: omni tempore.

GENTIANEAE.

GENTIANA, Linn.

Calix tubuloso-campanulatus, quadri-seu quinquefidus. *Corolla* infundibuliformis aut hypocrateriformis; limbus quinque-, rarius quadrifidus; laciniis interdum dentibus totidem interjectis. *Stamina* quinque, rarius quatuor, corolla breviora. *Stigma* bilobum, subsessile. *Capsula* unilocularis, apice bivalvis. *Semina* immarginata.

GENTIANA QUADRIFARIA, Bl.

G. corollis infundibuliformibus plicato-quinquefidis, foliis quadrifariam-imbricatis ovatis cartilagineo-marginatis setula terminatis, caule subramoso, floribus terminalibus solitariis subsessilibus (aff. *G. aquaticae* et *G. humili*).

Crescit: in declivitatibus altioribus montis Gede.

Floret: omni tempore.

SWERTIA, Linn.

Calix quadri-aut quinquepartitus. *Corolla* rotata, aut campanulata, quinque-rarius quadrifida aut partita, intus ad basin laciniarum poris nectariferis in-

struc-

structa. *Stamina* 5 aut 4. *Stigma* bifidum, subsessile. *Capsula* unilocularis, apice bivalvis, seminibus numerosis.

SWERTIA JAVANICA, Bl.

S: caule erecto fastigiato-ramoso, foliis lineari-lanceolatis trinerviis sessilibus, pedunculis tetragonis 1-floris, axillaribus subgeminis, terminalibus aggregatis, corollis campanulato-5-partitis calice subaequalibus.

Crescit: in altis montis Gede locis humidis.

Floret: omni tempore.

ENICOSTEMA, Bl.

Calix tubulosus, inaequali- 5-fidus. *Corolla* infundibuliformis, 5-fida, aequalis. *Stamina* inclusa; *filamentis* dilatato-fornicatis. *Stylus* staminibus brevior, stigmate capitato, subemarginato. *Capsula oblonga*, unilocularis, 2-valvis, valvis margine utrinque inflexis, seminiferis. *Semina* numerosa, scrobiculata.

ENICOSTEMA LITTORALE, Bl.

E: foliis oppositis lineari-lanceolatis trinerviis amplexicaulibus, capitulis axillaribus.

Crescit: ad litora prope Pamanukan Provinciae Krawang.

Floret: Augusto, etc.

TRIP-

TRIPTEROSPERMUM, Bl.

Calix tubulosus, quinquefidus. *Corolla* tubulosa, ore quinquefida. *Stamina* quinque, inclusa; *antherae* sagittatae. *Ovarium* pedicellatum, basi urceolo brevi cinctum. *Stylus* filiformis. *Stigma* bifidum, revolutum. *Bacca* carnosa, unilocularis, polysperma. *Semina* stratis tribus parietibus baccae affixa, cristata. *Embryonis* radicula centrifuga.

Herba volubilis, foliis oppositis ovatis acutis integerrimis glabris trinerviis, pedunculis axillaribus unifloris medio bibracteatis.

TRIPTEROSPERMUM TRINERVE, Bl.

Crescit: in sylvis altioribus montium Salak, Gede, etc.

Floret: toto anno.

Nomen: Tjoppi-tuhur.

MITRASACME, Labill.

Calix angulatus, quadri-raro bifidus. *Corolla* tubulosa, angulata; limbo quadripartito (-fidove), aequali. *Stamina* aequalia, inclusa. *Antherae* posticae. *Stylus* bifidus. *Capsula* inter divisuras styli dehiscens, polysperma.

MITRASACME NUDICAULIS, Herb. Rwdt.

M: scapo radicali elongato 3-fido, foliolis stipuliformibus oppositis remotis, umbellis sub-3-floris, corolla hypocrateriformi, tubo calicem ter supe-

ran-

rante, foliis radicalibus stellatis ovali-oblongis obtusis.

Crescit: in insula Salor a Cl. Reidwardt detecta.

Floret: Augusto, etc.

VILLARSIA, Vent.

Calix quinquepartitus. *Corolla* subrotata; limbo patente, quinquepartito; laciniis disco plano, basi barbato vel squamulato, marginibus adscendentibus aestivatione inflexis. *Stamina* quinque, laciniis alterna, cum glandulis 5 hypogynis alternantia. *Stylus* brevis, stigmate bi-aut trilobo. *Capsula* unilocularis, polysperma, bivalvis (in aquaticis evalvis). *Semina* in stratis 2-3 longitudinaliter axibus valvularum digesta.

VILLARSIA INDICA, Vent.

V: foliis subrotundo-cordatis integerrimis vel subrepandis, petiolis floriferis; corollis supra pilosiusculis, stigmate trilobo.

Synon. *V. macrophylla*, Roth.

Crescit: in aquis lente fluentibus circa Bataviam, etc.

Floret: omni tempore.

Nomen: Taratti Kitjil.